

העולם הזה

מאחורה
באוק השחור

לפני 4 שבועות הציג אחד הקוראים הצעה מקורית למערכת: לחסל לחלוטין את המודעות בעתון ולסתום את הפרץ בתקציבה ע"י התאמת המחיר. מאז הגיעו למערכת מאות מכתבים של קוראים שהתחכחו על הצעה זו, כמעט כולם תמכו בה. השבוע הצליחה המערכת לשכנע את ההנהלה להיכנע לצרונ הקוראים ולחסל לחלוטין את המודעות בעתון, פרט למודעות ספורות אשר בעליהן קשורים בחוזה והתופסות לא יותר מ-3% משטח העתון. עם זאת נוספו לעתון כ-15% תומר קריאה.

צעד זה, שהוא חסר תקדים בארץ, הנהו מהפכני גם לגבי עתונים זרים. בכל העולם בנוי תקציבו של עתון על שני עמודים — המכירה והמודעות — וברוב העתונים עולה מחלקת המודעות בהכנסותיה על מחלקת ההפצה. אולם בתנאים של קיצוב המור בנייר הפכה ההפסתם של עמודי מודעות במקום עמודי-קריאה כמעט לעולל כלפי הקורא. ככל וזאת היה היתור על הכנסה גדולה זו אפשרי רק הודות לעלייה הגדולה בתפוצה. אנו מבצעים "מהפכה" זו בתאריך שהוא סימן דרך קטן — השבוע מלא חצי שנה מאז עבר "העולם הזה" לידי המערכת החדשה. העורך משתמש בהזדמנות זו כדי לשאת את הקוראים בענייניו היומיומיות של העתון ולספר להם על המכשולים והתקלות בהם נתקלה המערכת בשאיפתה לתאר את האמת ולפרסם את העובדות.

נושא השבוע — השוק השחור — מדגים יפה מה קשה לתאר את האמת האובייקטיבית בשטח המעורר את הציורים. עתוני האופוזיציה מתארים את הפעולה כמסע-דיכוי ממשלתי נגד האורח, ואילו עתוני הממשלה מוקיעים כבוגד וכספסר כל אדם שאינו מפליג בקול-יקולות בשבח הפעולה. האמת היא, כמובן, פחות פשוטה. השוק השחור הוא איוב — גנע ציבורי שיש לחסלו. אולם האם מתקפה הממשלה את שרשי הגנע, או שהיא מסתפקת בצנחנות תעמולתיים שטחיים שאינם משיגים את המצב? על כך מנסה "העולם הזה" לענות השבוע בדעה צלולה, בשורה של רשימות, תצלומים וציורים בה השתתפה כמעט כל המערכת, החל מן העורך הכלכלי והסופר לעניינים פוליטיים וכלה בבוש, ציורו חסר התקנה, המתיימר לראות צד הומוריסטי גם בנושא בלתי-משעי שזו.

לקוראינו המוסיקליים, שדרשו מאתנו לחשוף סוף-סוף את זהותו של עורכנו המוסיקלי, אנו מגלים את "הסוד" ומציגים את חברנו יעקב גל, ששמו ידוע לרבים מבין הקוראים. יעקב גל הוא עתונאי רב צדדי ואחד המוכשרים ביותר במשפחת העתונות העברית. מלבד "העולם הזה" הנה חבר מערכת "מעריב" וסופר עתוני חוץ. אולם לדבריו המוסיקה היא "מחלת העיקרית" (מאות ממות ואמרים). בגליון זה תחת הכותרת "צילילים וצלילים" משיב הוא לכמה דברי ביקורת ששלחו לנו ע"י קוראינו.

יעקב גל

מכתבים

לא די שאורי אבנרי כופר בדת, הוא גם כופר בעיקר. ההתנגדות היא למצ"ות המכבידות על החיים" — הרי זה נקרא כבר פריקת עול. והייתי רוצה לדעת אם מר אבנרי ישתמש באומץ-הלב העתונאי שלו ויכריז בפומבי: יהודי מדינת ישראל, התי-מרדו בממשלתכם המכבידה על החיים בכל מיני גזירות שאין רוב הציבור יכול לעי-מוד בהן. ומדוע לא יתנו לנו חיים האומץ לב רק כלפי שמים?

שלום אי-ש-שלו, אנא, הנשווה את חוקי החירום של מדי-שלת המנדט ל"שולחן ערוך"?

דתנו היא יבשה ובלה מוקן. אמנם היא טהורה ואמתית, אך דומה היא לגחלת הכי-בויה. נוצר הרושם שדת היא כאין זכיון בידי מספר אנשים החושבים את עצמם ל-סרסורי האמונה. יש להפח חיים בדת, לתת לה צביון של הווי ישראלי מותאם לעולם בו אנו חיים. או שתתרחש בכל בית בישראל ולא תהיה נחלת חוג מסוים בל-בד. במקום הרבנים בעלי הזקנים והדעות הקדומות דרושים לנו הרבנים הרפורמיס-טים שדוגמתם אנו מוצאים באר"ב. איה גדולי התורה שלנו, בעלי המוח החריף וה-ריאליזם, שיעזו לשנות את המצוה המכ-בדות על האדם ויתנו תוכן חדש לאמונה וישוו שמחת חג למועדים שלנו הדומים רובם ככולם לימי תענית עלובים, תפילה בבתי הכנסת והשבתת החיים ברחוב.

ברגא מין, חיפה

מדוע להזכיר תמיד בנושמה אחת את הדתיים עם "נטורי קרתא", בו בזמן שראי-שוני הלוחמים בתנועה בוגדנית זו היו דוקא הדתיים, בלי שום תמיכה מצד "החילו-ניים"? אני מבקש שכם כיליד הארץ, הנמ-צא במחתרת מגיל 16, לעשות הכל כדי למנוע את ליבוי אש השנאה בין אחים, ולנצל את השנאה כדי להדוף את הפול-שים בני דורנו מתוך גבולות המולדת השי-למה, בבוא המועד.

אני אצלניק בעבר, אורח בהווה, ? בעתיד. מ. רוזן ירושלים

לברר בעיה הנוגעת לכל אינ פירושה ללכות שגאה. ניצול היצרים הפרימיטיביים של השנאה לכל מטרה שהיא פטולה בעינינו.

ישראל — מדינת אשכנזים? למכתבו של זכריה נסים ("העולם הזה" 673) עלי להעיר שאין זה נכון ש"בלעדי האשכנזים היינו נשארים בדרגת התרבות של הערבים".

גם הדבורים אורחים נודמנתי עם ידידי, כוורן ותיק, בבית קפה מסוג 3 בתיא למראה הסוכר שהוגש לנו, שח לי ידידי הכוורן: בימי המנדט נהגו לנצל למען המכורות את הסוכר המלוכלך המתקבל כרגיל בכל משלוח באניה (הן ע"י שקים שנקרעו והן מהשכבה שעל הקרקע וכדומה). השנה הופתעו הכוורנים לקבל שקי סוכר מכד עדין ביותר והפתעתם גדלה עוד יותר כשנתגלה תכנם של שקים אלה: היה זה "קריסטל" דיקק וצחור משופרא דשופרא.

אני משער שבבתי הארחה מסוג 4 או 5 ניתן סוכר לבן, אך מה אעשה ואני מודמנן רק לסוג 3 ושם מגישים לי תמיד סוכר, הנוטל ממני כל חשק לשנות את כוס התה הדרושה לי מאוד?

הי. ר. ח'כן מצאת בית-קפה המגיש סוכר לתה?

מאה שערים: אזהרה! הרשימה "מאה שערים" ("העולם הזה" 674) הנה מלל תפל ונבוב. צריך אדם להי-יות אידיש בתסד או תומד לצון בנסותו לתת כך, במתי יד ו"בלי חכמות", "פתרון" לבעית הערבים במדינה. לא ברור של השי-מצה או תעמולה זולה נקנים הלבבות ולא כך מבטלים משהו יקר שהנו חלק מן הישות...

סטודנטית דתית צעירה מי כאן, בעצם, המשמין? י"שר כוח לאורי אבנרי על רשימתו המ-צוינת "מאה שערים: אזהרה", יש לציין כי ביטא בצורה דייקנית ביותר את יחסו של הדור הצעיר לדת. שוב מתרומם, "העו-לם הזה" מעל כל "מבטאי דעת הקהל" העברית, בניחות הגיוני ואובייקטיבי של בעיות בווערות. דוד נבון, ירושלים

סטודנטים "ספרדיים" עשירים לא עזבו את הוריהם האמידים והאיל ולא היה גור-רם שיעורר וימריץ אותם לעלות לארץ. הגורם לעליית הבילוי"יים האשכנזיים ארצה היו הפרעות בארצם (הפרעות ברוסיה ה-צארית ב-1881).

יודע שרובו של הפלמ"ח היה מורכב מילידי הארץ ואי-אפשר כמעט להבדיל בין צעיר "ספרדי" וצעיר "אשכנזי" לידי הא-רץ. הווי החיים המשותף הקנה לשניהם מנהגים משותפים, ולהט הנגב השפיע על עורם בצורה דומה.

יעקב טולידאנו, צ.ה.ל. הפרשה הכאובה של הפליטה עדינית עבר זמנה. הגענו במדינתנו למצב כזה שלא רק הנוצר אלא גם החברה הגבויה מעורבת היא ולא שמעתי מעולם על פגיעות כל שהן בגלל המוצא העדתי. אילו ערכתם משאל "הכדאי להעלות את הבעיה?" היו 90% עונים שלא כדאי.

ניסן נוימן, ת.א. יתכן. שלוא היה הקורא נוימן נושא שם "ספרדי" היתה דעתו שונה.

מה חסר לו למר מטלון? האם אין למדינת ישראל דיפלומטים מעדות המזרח? אני כמעט בטוח שמשדר החוץ לא ישלח אשכנזי כשגריר לעיראק או למדינה ערבית אחרת, בבוא הזמן, כי אם אחד מבני עדות המזרח.

יוסף רוזנברג, ת.א. הקורא רוזנברג אופטימי מדי: הרוב המוחלט של המספלים במדינת ישראל בבני-יות המעוט הערבי אינם שייכים לעדות המזרח.

מגדל-גד, לקטע "המה הפיחורנו" ("העולם הזה" 671): אתם יושבים במערכת וכותבים על הנעשה במגדל-גד מפי השמועה. אבל זאת תוכלו לספר לעירוניים, ולא לאנשי הדרום היודעים כי מגדל-גד הוא המקום המשמש מרכז להסתננות ובו נמצאים רוצחים לא מעטים, אשר לא מספר מועט של יהודים נהרגו באשמתם, ורבים כבר נתפסו שם. דרך אגב, האם אפשר לדעת מפני מה אין נראים אף פעם במדור "מכתבים" מכתבים המתנגדים לדעה איוו שהיא של המערכת; האין אישים כאלה? פלא.

משה רוזנבלום, סבריה. הפרטים שהופיעו ברישימה על "מגדל-גד באו מפי אנשי הדרום, והם לא הוכחושו על ידי המוסמכים לכך.

שיכון "דן", ב"העולם הזה" (674) הופיע מכתב של חבר מפא"י אחרי ביקורו בשיכון "דן", בתוספת הערת המערכת. הרשו נא לי להעיר שמתוך 750 חברי "דן" רק 100—120 הגיעו לבית שלהם בשיכון הנ"ל, ומהם כ-50 בני העלייה מגרמניה שהביאו כסף מחו"ל וידעו להבטיח אותו.

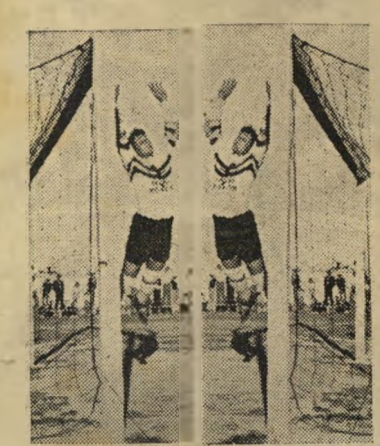
יש להצטער מאד על כך שאחר עשרות שנות עבודה קשה במשק התחבורה לא יכלו רוב חברינו להגיע לשיכון, וכעת כמעט הבניה נפסקה, בגלל הקשיים בהשגת תמרי בנין והתייקרותם.

מה שנוגע ללוקוסוס, הרבה דירות חד-שות בתל-אביב מתחרות בשיכון הנ"ל. על המשכורת שלנו ועל המחירים שלנו יש פיקוח ציבורי מתמיד מטעם משרד התח-בורה, ברית הפיקוח של "ההסתדרות", מר-

כו הקואופרציה ועירית תל-אביב וגם כמה ועדות ממשלתיות. המשכורת לצעורנו ביחוד ב"דן" איננה מספיקה ביוקר החיים של היום, ואם לקחת לשם השוואה את ההכנסה של עובדי אותו המקצוע — בעלי מכונות הובלה, חברי ההסתדרות — נראה שאין אנו מגיעים למחצית רווחיהם של הנגיד בעלי טקסי או אוטומובילים מובילי משאות. נהיה גלויים — ההסתה נגדנו, המנצלת את המחסור באוטובוסים, באה מצד אחד בגלל היותנו קואופרטיב הסתדרותי, ומצד שני מצד אחדים מבין עסקני "ההסתדרות" שהיו רוצים לבטל את עצמאותנו בחיים הפנימיים, זא. לחסל את הקואופרטיבים ולהכפם למוסדות העומדים ברשות הממונים עליהם, דוגמת "סולל-בונה" וכו'.

יואל שמעוני, חב' "דו". חולצה הפוכה האם יעקב חודרוב רגיל תמיד ללכת עם חולצה הפוכה, או שכאן הפך אותה לכבוד צלם "העולם הזה"?

מנחם מ. ז., בני-ברק. לא החולצה היא הפוכה, כי אם התמונה שפירטמנו ("העולם הזה" 674). לעתים קרובות הופך עורך התצלומים תמונה מסוימת כדי להתאימה לתבנית העמוד. הנה התמונה המקורית (מימין) והתמונה כפי שפורסמה:

"העולם הזה" מפליג בים. היות והיתה לי הזכות בתור מרריך "ובלון" להפליג עם "העולם הזה" בים, רציתי פעם לגלות לקוראים את דמותם של שנים מחברי המערכת:

מקסים סלומון, דומה לפלמ"חניק שירד מן הירח, בעל זקן קאובוי, חובש משקפי שמש, מספק למפליגים על חשבון "העולם הזה" סיידר ודואג אפילו לקרח שיהיה בספינה. חובב נשים מושבע, אם כי במקצת מאוכזב מהן. תובב סירגיות אמריקאיות (האם משום כך סירדת הצילומים על הברחצה?) מרגיש 100% בים, ואם ירצה להיכנס ל"ובלון" — הוא מוזמן. שלום כהן דומה מאד לטיפוס גימוס בספרו של אורי אבנרי "הצד השני של המטבע", אדם משכיל אך מופלה לרעה ע"י הים, בהתעטפו במטפחת ראשו האדומה ידמה לדמות אכזונית המצויה יותר בסר-טים מזרחיים, כשהוא אוכל חמוס הוא מרגיש עצמו כרוכב על הסוס. יוחנן רפדנסי, חדרה.

שמות הזוכים בפרסים מבין פותרי התשבצים 35 (תשבץ הע-נק) ו-36 יתפרסמו בשבוע הבא

ה ש ע ר

קל מאוד לתת בשער נערה גאה. אפשר למצוא רבות מהן, כהנה וכהנה. המראה הוא גם נעים לעין. קל לתת פרצוף כל שהוא, גם אלה נמצאים בשפע. אך מהו פרצופו של השוק השחור? הריהו:

ידיים, עיניים, כסף, הידיים גורפות את הכסף, בלהיטות, בחפזון. העיניים פוזלות לצדדים, ואולי אינן פוזלות. ואולי הן מצוות, ואולי מהפסנות, אין יודע. הכסף הוא ניטראלי, אדיש. מתפורר בשטח ומחכה, יש מי שידאג לו. מתקבל הרושם כאילו הוא צפוף מדי, רב מדי, ולכן פוזלות העיניים ולהוטות הידיים. זהו השוק השחור, וזהו פרצופו: כך מופיע הוא לעינינו יום יום באלף ואריאציות, אלף ידיים ואלף עיניים. האם רואות העיניים מלחמה באופק, מלחמה בשוק השחור? האם נחרדו, הופתעו, נכנעו? האם תאספנה אחר הידיים הבהולות? אולי.

כמה נתיים עתיד

במימים טרופים אלה... אחרי אלפיים שנה... ימים הריגורלי... חרדת קודש...
אחריות כבירה... נרעשים ונרגשים...
כך לא כתבה המערכת החדשה של "העולם הזה" כאשר הציגה את עצמה לפני חצי שנה בדיוק, ככרי קוראיה. כבר בצעדה הראשון הפרה את המסורת המכובדת: לא הבטיחה דבר, לא ניסתה הכרזה רבת מליצות ורושם, לא קיבלה על עצמה את הצלת ישראל וישועת העולם.

בקיצור — היתה זאת התחלה מאד לא-רצינית.
היין והקנקן. "מדוע אינכם מייסדים עתון חדש? מדוע שופכים אתם את היין החדש לתוך קנקן ישן?" שאל בשעתו אחד האוהדים.
קשה לענות. היו נמוקים בעד ונגד. בסופו של דבר הכריעה נקודה סנטימנטלית. כרוב הצעירים שגדלו בארץ — אהבו גם חברי המערכת החדשה, בסתר ליבם, את "העולם הזה". הם זכרו את השעורים היפים בבית-הספר העממי, כשהמורה נאם על ביאליק, טיבט והקורן-הקיימת, והתלמידים היו שקועים בגליונות חבויים של "9 בערב" (גלגולו הקודם של "העולם הזה"). באותם הימים היתה העתונות היומית משעממת ביותר. את "9 בערב" אפשר היה לקרוא.

אורי קיסרי, מייסד העתון, בעל משקפיים, שערות מסורקות לאחור ונימוסים צרפתיים מקסימים, חולל בשעתו מהפכה בעתונות העברית. יש האוהבים את סגנונו ושיאנים אוהבים אותו — אולם איש לא יכחיש את זכותו ההיסטורית. הוא היה הראשון שכתב עברית. — שפת התנ"ך, לא שפת ימי הביניים — כי אם שפת אנשים חיים. קשה היה להאמין שקי ריאת עתון עברי יכולה להיות תענוג. אורי קיסרי שיכנע.

ועוד זכות עמדה לאורי קיסרי — נדירה ומהפכנית. "העולם הזה" היה עתון בלתי-תלוי. עתון חפשי באמת — שלא החליף שררה של מפלגה בשררה של עורך-דיקטטור. אם הוחזר רם אדם בעתונות בשל דעותיו — היה שער "העולם הזה" פתוח לפניו. לא רבים הם ה"כוכבים הצעירים בעתונות העברית. אך אלה שינעם צעדו כמעט כולם את צעדיהם הראשונים על עמודי עתון זה.

עם תום מלחמת העצמאות היה אורי קיסרי נאלץ למסור את עריכת העתון בפועל לידיים אחרות. סגנון העתון דדה במקצת. ובכל זאת החליטה המערכת הנוכחית: הקנקן הישן מתאים ליין החדש. העתון שחולל את המהפכה הראשונה, מן הראוי שיחולל גם את המהפכה השנייה.
הצבעה בפרוטות ר"100. כשיגישו ב-1917 ללגן ואמרו לו שעל העם הרוסי להצביע בקלפי אם רצונו להמשיך במלחמה נגד גרמניה או לאו, השיב: העם הרוסי כבר הצביע ברגלים. מאות האלפים שערקו מן החזית וחזרו לכפריהם, הם שהצביעו. אפשר להתוכח אם גישתה העתונאית של המערכת החדשה היתה נכונה או פסולה. אולם ידוע כזה, ייתכן מאד שהוא בלתי-מציאותי. כי הנה הצביע קהל הקוראים בפרוטותיו. תפוצת "העולם הזה" עלתה תוך 4 חודשים ב-100%. זה מספר שאין לו תקדים בארץ. מספר שני, אף הוא ללא תקדים: המכתבים המגיעים למערכת, שמנו פעם כמה עשרים מגיעים עתה, לעתים, ל-2500 לשבוע.

מה היתה הגישה העתונאית, שעוררה הד כה מפתיע בקהל? ישנם עתונים המבקשים לבטא את המצפון הלאומי. אנו צנועים יותר. ישנם עתונים המבקשים לשמש חוצרנה למפלגה, שופר למעמד, קול-קורא למהפכה. אין לנו האמביציה לבוא בקהלם.

לנו היתה רק אמביציה קטנה, פשוטה, אפורה: להוציא עתון שאפשר לקרוא אותו.
צפורה הנפש ואף עקוב. מה רוצה הקורא לקרוא? כל עתון מנסה לנחש את התשובה (פרט לעתונים הסבורים שהקורא חייב לקרוא את אשר הוא, העתון, מוצא למועיל, כשם שחולה חייב לבלוע את הגלולה שהרופא קובע לו).
"העולם הזה" החדש ניחש אף הוא את רצון הקורא, וקשר את גורלו לאמיתות ניחושיו. הוא אמר: הקורא רוצה לקרוא אינפורמציה. והוא קבע לעצמו מטרה: לגלות את כל העובדות, ולפרסם את כל העובדות. לכתוב אותן בקיצור נמרץ, לחסל כל מילה מיותרת, להימנע מכל פולמוס, לא להביע כל דעה (פרט למאמרים חתומים מעטים), להניח לקורא להסיק את המסקנה הנראית לו על סמך האינפורמציה האובייקטיבית המוגשת לו.
היו קוראים שלא התרגלו בנקל לסגנון זה. הם היו רגילים ל"ציפור הנפש" ול"אלפיים שנה", למאמרים קשי-עבודה כלחם בן חודש. כשראו רשימות קצרות, ענייניות, כתובות בקלילות, עיקמו את האף. בליבם כירסם חשד: אם אין המאמר משעמם, משמע שאינו רציני. הם קנו את העתון פעם, פעמיים ושלוש כדי לעמוד על כל עומק ריקנותו. פעם הרביעית נכחו, לתמהובם, לדעת שהתרגלו לסגנון ה"קליל".

הפה נשאר פעור. המטרה היתה: לפרסם את כל העובדות. וכאן נתקלה המערכת במשול הראשון.
ישנן בעיות רבות בארץ המשותקות במזיד. קיימת הסכמה כללית ש"אסור לציבור לדעת". משמע שמישהו, באולימפוס, מחליט מה טוב ל"קהל הפשוט" לראות ולשמוע. "העולם הזה" החדש הכריז מלחמה ללא-פשרה על שחצנות זו. בעיניו אין אף עובדה אחת, אף נושא אחד, אשר אסור לקהל לדעת אותו — מחוץ לעיניו בטחון חינוכיים ביותר.

ישנם אנשים אצלנו שאינם אוהבים גילוי-לב כזה. ישנם סקידים שאינם אוהבים ביקורת. הם טוענים (בצדק) שזה פוגע במוראל. אין הם מוכירים שטישטוש האמת גורם במישרים להמשכת הטפשות, הבזבזנות וחוסר היעילות שטושטשו. "העולם הזה" החדש חשף, בחצי שנה זה, פצעים רבים. הוא רכש לו הרבה אויבים. מוסדות, גם מוסדות רציניים החיים על חשבון הציבור, ניסו לסתום את פיו. הם נקטו נגדו

באמצעי סחיטה ולחץ. הם גרמו לו נזקים, לפעמים נזקים חמורים. אך הם נוכחו לדעת שמערכת זו אינה נכזבת ללחץ.
העין הראויה. האדם הסובל ביותר מפני השחצנות הביורוקרטית הקיימת במוסדות מסוימים הוא — הצלם.
הצלם הוא שליח הציבור. עשרות אנשים יכולים להיות נוכחים במשפט חשוב, מאות ישתתפו באסיפה מעניינת, אלפים יחזו במאורע ספורטיבי. תפקידו של הצלם הוא לתת לרבות שאינם נוכחים את האפשרות לראות את אשר ראה הצלם למענם.
אולם הצלם זקוק בעבודתו לתנאים נוחים יותר מאשר העתונאי. טיפוש אחד יכול לקלקל עבודה שהצלם התכוונן לקראתה במשך שבוע. אותו טיפוש, היודע בדיוק ש"אסור לצלם" ושהקהל לא צריך לדעת" נמצא לעתים קרובות למדי. צלם המערכת טוען שהוא מכיר את פרצופו עוד מרחוק. והוא לומד נסיון.

בכל זאת הגישו צלמי "העולם הזה" לקוראיו שורה ארוכה של תמונות שצולמו בתנאים הקשים ביותר, לפעמים תוך סכנה אישית. צלם "העולם הזה" הוכה ברחוב כשצילם את ניצולי האניה "מסדה" (העולם הזה 651); על צלם אחר, שניסה בשעתו לצלם את חשודי השוד ברחוב המלך ג'ורג', התגפל אחד הנאשמים; צלם המערכת נעצר כשניסה לצלם את החשודה בפשעים נגד האנושות, וצלם אחר ניצל רק בנס מידי המון נרגז כשצילם את מאורעות השבת בשכ' מאה שערים.

פשעים וקונטרפונקטים. במשך חצי השנה נוספו לעתון תריסר מדורים חדשים. מדורים אלה אינם פונים לחוג מצומצם של חובבים. המטרה היתה ליצור עתון שאפשר לקרוא אותו מן הרמלה האחרונה — מילה הראשונה ועד דבר שהוא כשל-עצמו מהפכה בע"ת תנועת הישראלית. לפיכך הוטל על עורכי המדורים תפקיד קשה: לכי טוב על מאורעות ספורט, קולנוע ר' אמנות בצורה המ' עניינת גם אנשים שאינם ספורטאים, חובבי אמנות מר' שבעים מבקרים מק' צועים או מעריצי הוליבוד.

לפיכך לא תמ' צאו בעמודי "העולם הזה" מסות מסוד' פלות על הקולוריס' טיקה בצורה, על אפקטים אסתטיים בקולנוע או על קונטרפונקטים ב' מוסיקה.
המדור שהיה נ' תון ביותר במחל' קת היה מדור "ס' שעים" (ואחיו הק' טן, "משפט"). יהו' דים טובים נדהמו — האפשרו המו' תר לגלות שנעשים פשעים בקרבנו? "העולם הזה" סבור שמותר לגלות — שחובה היא לגלות. ככל העתונות הרצינית בעולם סבור הוא שטישטוש הפשעים מויק לחברה, מבלי להביא תועלת כלשהיא. השוק השחור לא היה מגיע לעולם לממדיו המבהילים הנוכחיים, לוא הוסתרו בשעתו פשעים מחפירים (כגון ספרות פגניצלין, זיוף רפואות ועוד). וגם לשמע מילת-האימה "סנסציה" אין מערכת "העולם הזה" נרעדת.

ש' שורות ובלבול מוח'. לא מכבר הגיע למערכת מכתב תלונה: ...סופרכם בא אלי וחקר אותי במשך שעתים חקירת שתי וערב, צלמכם בילבל לי את המוח במשך ארבע שעות נוספות וצילם לפחות תריסר תמונות, אחרי כן שוב הופיע חבר-מערכת לשיחת רעים ממושכת... הייתי בטוח שתקדישו לנושא זה לפחות שני עמודים — והנה מה הופתעתי לראות שבסך הכל פרסמתם 25 שורות ותמונה קטנה...
מתלונן זה גילה את אחד הסודות שאנו זוקפים על חשבוננו את הצלחת העתון: עבודה שחורה.

אם אין אנו תובעים לעצמנו את כתר המצפון הלאומי או את עטרת הספרות העברית, הרי בכל זאת תובעים אנו לעצמנו זכות קטנה אחת: באופן יחסי למספר המלים שהוא מפרסם מקיים "העולם הזה" את המערכת הגדולה ביותר בארץ.

אוי, במלים אחרות: שום עתון אחר בארץ אינו משקיע כמות כה גדולה של שעות עבודה בכל טור של חומר מודפס.
עובדה זו היתה אפשרית הודות להחלטתם של חברי המערכת, עם רכישת העתון, לא לראות בו עסק מסחרי ולא להוציא ממנו רווחים. העלייה העצומה בתפוצת העתון לא הפכה אותו למכרה-זהב. כל פרוטה של הכנסה הושקעה בשיפור העתון: הגדלת המערכת, תוספת מדורים, שיפור התמונות.

אין המערכת סבורה שהגיעה לפיסגת ההצלחות. להיפך — העתון עוד רחוק מאד מאותה רמה של איכות שהמערכת קבעה אותה כמטרה. עוד ישנם שטחיים שלא הוקפו כראוי, מדורים שהיה כדאי להוסיפם, מאורעות שכדאי היה לצלמם. אך דומה שהמערכת רשאית לומר כי אין היא שוקטת על שמריה.

המבטא במזיין לירות. החיל האמיץ ביותר אינו יכול לירות במטאטא. גם לאמביציות של "העולם הזה" נקבע גבול מוחשי ומכאיב: חוסר הנייר.
עד אשר נוכל להגדיל שוב את מספר העמודים (ונעשים עתה מאמצים כדי להשיג מטרה זו בעתיד הלא-רחוק) משתולת המערכת לנצל כל סנטימטר מרובע של מקום. הגדלו את התבנית, הרחבו את השוליים, הקטנו עד למינימום את השוליים בעמודי המדורים וחסלונו לחלוטין את השוליים בעמודי התמונות. השבוע צעדנו נוסף קדימה: חיסלנו כמעט לחלוטין את המודעות, דבר המוסיף כ-15% לחומר המערכת. מעל לכל התמרנו את המלחמה במלים מיותרות. ויתכן שמבחינה זו ישנה גם ברכה בצמצום האכזרי: הוא מלמד אותנו את האמנות לכנס מקסימום של אינפורמציה במינימום של מלים.

אורי קיסרי
במקום "ציונות", עובדות

אורי קיסרי
במקום ביאליק, עתון

העולם הזה

שוק שחור - מדוע?

מאת העורך הכלכלי

המערכה הגדולה נגד השוק השחור החלה. איחוליו של כל אורח נאמן מלחים את אלפי השוטרים, הפקחים והחוקרים שגויסו לקרבה הכרעה. אולם האם תשים הפעולה קץ לשוק השחור? האם יכול המבצע להצליח בתנאים הנתונים?

השוק השחור הוא מחלה המכרסמת בקרבי הישוב. המשטרה יכולה ללחום במקורות האספקה לשוק זה. אולם מקורות אלה לא יסתמו כל עוד מחייב חלק ניכר מן הציבור את השוק השחור. שום פעולה משטרתית לא תחסל את השוק השחור כל עוד אין לוחמים בגורמים. ולכן אין כל סימן.

יותר מדי כסף. ראש הממשלה הצביע על שני גורמים: המחסור במצרכים והליקויים במנגנון הממשלתי. אולם מעגל הגורמים שהפכו את השוק השחור לתופעה כללית במדינה הוא רחב הרבה יותר.

קודם כל: יש יותר מדי כסף בידי האזרח, ואין לו על מה להוציאו. ייצור הסחורות בארץ והיבוא מחו"ל מפגר בהרבה אחרי העלייה המתמדת במחזור הכספים והפקדונות. באוגוסט 1949 נרשמו במשרדי האספקה והקיצוב כ-1.050.000 מקבלי מזון, ויבוא הסחורות מחו"ל (90% מכל התוצרות) הגיע ל-22.662.000 ל"י. פירוש הדבר: על כל אדם במדינה הובאו מזונות בסך 21,6 ל"י בשנה. מחזור המטבע הגיע באותו זמן ל-43,5 מליון ל"י — ז.א. 41,5 ל"י לגולגולת.

באוגוסט 1950 הובאו לארץ מזונות רק בסך 18 ל"י לגולגולת, ואילו מחזור המטבע הגיע ל-56 ל"י לאיש. כוח הקניה עלה ב-14,5 ל"י לאיש, ואילו המזונות שהובאו לו ירדו ב-3,6 ל"י.

זהו הסוד הגדול של השוק השחור: בשנתיים האחרונות עלה מספר מקבלי המזונות ב-80%, ואילו יבוא המזונות ירד באותה תקופה ב-2%. הפקדונות בבנקים עלו ב-30%. כשיש לאדם כסף, ואין לו כל אפשרות להוציאו — נוצר הרקע לשוק שחור בממדים לאומיים.

היה יכול להיות מוצא אחר: חסכון. אולם התנאי המוקדם לחסכון — אמון. אמון בממשלה. אמון ביציבות המטבע. אילו היתה לממשלה תכנית בעלת-מקור היתה מסוגלת, אולי, להלהיב את האנשים ולהניעם לחסוך כספים. אולם אמון זה איננו. איש אינו מוכן לחסוך — כי איש אינו מאמין שבעוד שנה או שנתיים יהיה המצב טוב יותר. זהו כשלונה הגדול והאמיתי של מדיניות הממשלה.

יותר מדי כסף. „מה אעשה בוי' לקנות אין מה. אי אפשר להתלבש יותר טוב, לטייל בחו"ל. שיכון עולה הון תועפות. לחסוך את הכסף לא כדאי. מחר לא יהיה שווה כלום. תהיה אינפלציה, משרב, מי יודע מה. אחיה בינתיים כמו בן אדם. בכסף אפשר עוד להשיג.“

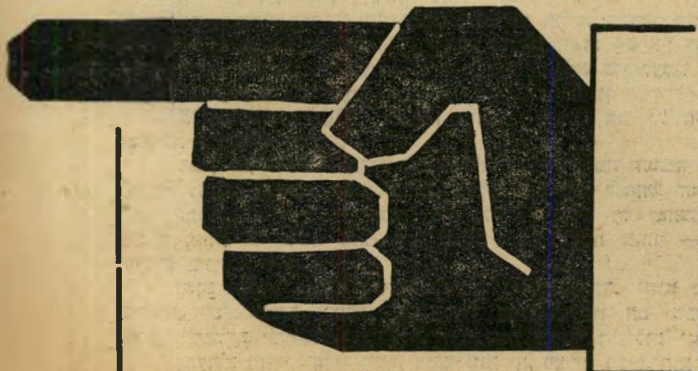
מחסור במצרכים. „החנות ריקה. כל אחד צריך לדאוג עכשיו לעצמו. עומדים בתור שעות על גבי שעות כדי להשיג חצי עגבניה. אבל אני מכירה אדם...“

כשלון המנגנון. „אי אפשר לסמוך על הממשלה. הם מבטיחים את הכל ולא מקיימים כלום. כל אחד צריך לדאוג עכשיו לעצמו. לא אתן לילדים שלי לרעב...“

אגירה. „מי יודע מה יקרה מחר. הייבוא הולך וקטן. אולי תפרוץ מלחמה. צריכים להיות מוכנים לכל צרה שלא תבוא...“

הראגה לבריאות. „הרופא אומר שגופי נחלש. אם אחלה אצטרך להוציא הון על הרופאים...“

ויטאמינים ו"ביצה ליום" ואם אין אמן לגבי השנה הבאה, אין גם אמן לגבי השבוע הבא. ראש הממשלה חשף את הליקויים במנגנון הקיצוב. החיכוכים בין מר אליעזר קפלן, מצביא האוצר, ובין הד"ר דב יוסף, המנצח על הקיצוב, והריכוז המופרז במשרדים וחוסר מוחלט של תיאום פעולותיהם — כל אלה הגדילו את סבלו של האורח והפנו אותו ל"שיטות אחרות". לא כל הדבויים שהוקצבו לאספקה נוצלי בעילות האפשריות, וכספים רבים אבדו עקב הטלת תפקידים על אנשים שלא היו מוכשרים לבצעם. המרי הגלם לתעשייה לא הגיעו בשעתם, חלוקת המזונות לא בוצעה בזמנה. תקלות אלו עירערו את אמונו של הצרכן ביכולת הממשלה להבטיח לו את מזונותיו הדלים באופן סדיר. האורח התרגל להצטייד ב"צינורות אחרים".

פולמוס הרופאים עם משרד האספקה (והבהלה שנגרמה ע"י מגפת שיתוק הילדים) הולידו דאגה אמיתית לבריאות, ובעיקר לבריאות הילדים. הד"ר יוסף הסביר כי הקאלוריות, הויטאמינים והפרוטאינים מחולקים בשפע. אולם ההסברות רק הגבירו את הדאגה. האם המודאגת לא התעמקה במחקר. היא הלכה לשוק השחור כדי להשלים את מיכסת "הביצה ליום" לילדה. כך סטו גם אנשים ישרים מאד מן הדרך.

חיסול, במחיר הגון. השוק השחור לא שימש רק את הצרכים השוטפים. הפחד מפני המחיר היה אחד הגלגלים המניעים לאגירה בקנה מידה רחב. בהלת הקניות גברה כרגיל אחרי ידועות של קיצוץ "דראסטי" באיזה מיצרן חוש, ובעיקר אחרי פרץ המלחמה בקוריאה. הצרכן מיהר לאגור "בכל מחיר" — והמחירים קפצו.

מודד למחירים משמשת פעולה משרד הקיצוב. לפני הקיצוץ אפשר היה לקנות סוכר במחיר 30 גרוש הק"ג. עם כל קיצוץ נוסף עלה המחיר. בחודש החגים, כשלא חולק סוכר בכלל, הגיע המחיר בשוק השחור ל-2,200 ל"ג.

עד לפירסום צו הקיצוב של ההלבשה לא היה קיים שוק שחור במלבושים, אלא בתוצרת-חויץ משובחת בלבד. פירסום הצו גרם למהפכה. מחיר זוג הנעלים קפץ מ-3,5 ל-12 ל"ג. מחיר החליפה — מ-40 ל-100 ל"ג. המחירים הופקעו כמעט בגלוי. הסיבה: הסוחרים בענפים אלה רואים עצמם בסימן חיסול, ואם להתחיל — לפחות במחיר "הגון".

עונשים ורווחים. בשעה שהמחירים בשוק השחור עולים באלפי אחוזים על המחירים הרשמיים, אפשר לקצץ את ענפיו, אך אי-אפשר להגיע לשרשי ענשים חמורים יגדלו את הסיכון, וממילא את המחירים. הם לא יועילו — כל עוד אין האוצר הפשוט רואה בפקח את שומר החוק, אלא את האדם השולל ממנו את האפשרות לשפר את תפריטו. הצרכן אינו מברר לעצמו שהוא משלם כפל כפליים בעד מנתו הנגזלת בעקיפין מפיו. הוא שמח לקראת ההזדמנות לקבל אספקה נוספת, ודוגמתו ממריצה את שכניו ומכרייו.

אפשר לבכות את התמוטטות המוסר הציבורי. אולם אין לשכוח שזהו אותו ציבור שסבל ברצון והקריב בחפץ לב קרבנות כבדים בימי מלחמת-העצמאות. בינתיים קרה "משהו". משהו זה — התמוטטות האמון בהנהגה — הוא נקודת התורפה. הקהל שומע באדישות צינית את הכרוזותיהם של שרים ומנהיגים על הישועה המחכה לו מאחורי הפינה הראשונה. הוא מאס בהבטחות החוזרות ונשנות של שלטונות האספקה — ושחלק כה רב מהן לא קיים.

היתוש והביצה. עסקני השוק השחור דומים לעדת יתושים הניזונים מביצה. שום מטרה בעולם לא הצליחה עוד לרדוף אחרי יתושים ולהרגם. דרך המלחמה בהם: לייבש את הביצה ממנה הם ניזונים. הדבר לא ייעשה בפולמוס של "קול ישראל", במאמרים ראשיים בעתונים ובפעולות מוצלחות של ספקים.

להחזיר את אמן האדם הפשוט פירושו: לרדת אל העם, לננות את "רוח הקרייזלר" שהתפשטה בחוגי הממשלה ולהוכיח שיטתה דרך צאת מן הבוק הכלכלי שהמדינה נתקעה בו. מוכן אדם ללכת בדרך קשה ומייגעת — כשהוא בטוח שבסופה יגיע לאור ולרוחה. חכמת ברורה שלמענה אפשר לדרוש קרבנות, והנהגה שיהיה לה התוקף המוסרי לדרשם באשר היא עומדת מעל להפלות מפלגתיות ומעל לסנובזים של "אנשים שעלו לגדולה" — זהו הפתרון האמתי לשוק השחור. הוא ימות ברגע שהאוצר ירגיש שלא נאה לקנות בו — כשם שהרגיש פעם שלא נאה להשתמש מתפקידי המלחמה.

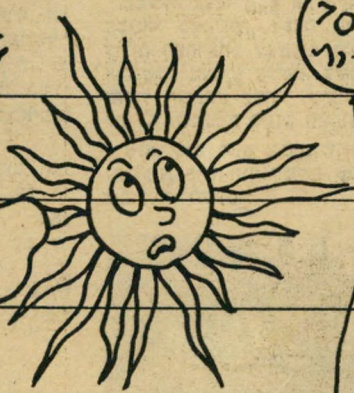

אך האם תשא המלחמה פרי כשלוחמים בתוצאות, במקום בגורמים... תולים ארגון, עורכים חיפושים; למעלה) מגלים מחסנים חבויים (למטה).

המחמה

הגאוקאוג

70-
לירות

2-
לירות

600-
לירות

400-
לירות

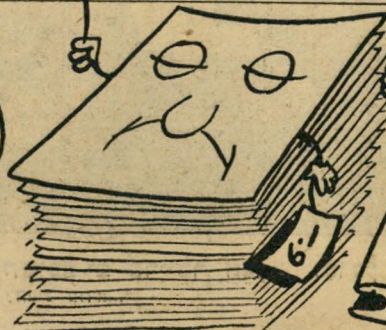
65-
לירות

130-
לירות

30-
לירות

2,250

6-

55-

0'080

3000
%
2500
%
2000
%
1500
%
1000
%
500
%
0

110-

22-

0'035

ארון שמלה ביצה כלורומיצין ניר (100 גליונות) ברצל (טרון) סוכר (ק"א)

ענינה במסו זקו

תושבי תל-אביב הסתכלו בתמהון עצוב בפניו של האדם בעל החולצה הנקיה, הע- ניבה הצבעונית והמכנסים המגוהצים כראוי. אין ספק - זהו המשיח. היתה למכונות הפאר של הפקידים ולרשימות השליחים ב- עתון נוסף עוד את של התקופה החדשה: המשיח גילח את זקנו, הסיר את גלימתו והתאים את עצמו למציאותה של המדינה

המשיח - ציון נמני. "בן-גוריון וביגין מספיקים..."

שצודה הראשון היה גלח את זקני הפלמ"ח. "לבשתי את גלימתי כל זמן שהעם היה זקוק למשיח", אומר ציון נמני. "המשיח" (בן 40, יליד בנג'ון, 9 שנים בארץ). "עכשיו אומרים האנשים שבן-גוריון וביגין מספיקים להם".

אולם בסתר ליבו יודע המשיח שוהי שגיאה גוראה. "פעם הוליד ישראל את ישו וכל העולם השתחוה לו. עכשיו זקוק עמי-ישראל לישו חדש, כדי שהעיר-לם שתחוה לו שנית". אלא שהעם אינו מבין שפתרון בעיותיו הכלכליות והפז- ליטיות הוא כה פשוט, ולכן אין הוא מפרנס את המשיח כראוי.

מדוע אינו עובד? משיח אינו עובד. אמנם, פטרס המנוח היה דיין, אולם פט- רוס היה רק מבשר ולא משיח אמתי. לעומת זאת לא עבד אליהו הנביא, אלא התפרנס מן העורבים. "העורבים שלו הם התימנים" אומר המשיח החדש, המתגורר בכרם-התימנים בחדר קטן העולה לו בלירה אחת לחודש. יש לו אשה בירר- שליח, אולם חיי נשואין אינם מתאימים ליעודו.

על אף הופעתו האלגנטית כמעט (את החליפה תפר, לדבריו, בעצמו) שרוי ה- משיח במצב של דכאון עמוק. מאז נתברר לו שעם ישראל השתנה עם ה- קמת המדינה ושוב אינו ראוי עוד למשיח. ייתכן שהיה מסתלק מיעודו. אולם "איני יכול להדול מלהיות משיח. אני נולדתי משיח".

אשה אחת בכתה

יום ראשון היה יום נצחון כביר לסק- רנות. 50 אלף איש עמדו בתורים איני סופיים להסעה לאיצטד עוד לפני שהשמים התבהרו וחלפו העננים. הם עמדו תחילה בגשם, ואחרי כן בשמש והצטופפו במ- כוניות הדחוסות כדי לספק את סקרנותם על שאלה מס. 1 של המדינה: צה.ל.

לפי תחויות העתונות היומית צריך היה הצבא לנועל את המכביה השלישית ב-מיפגן רבי-רושם, ואכן לא אוכזב הקהל. כבר ברנע הראשון אחרי הפתיחה עמד הקהל על רגליו, פשוטו כמשמעו, כאשר הונף הדגל הלאומי. במחצית הדרך לראש התורן נתקל הדגל בקשר. החצוצרות סיימו את התרועה אך הדגל לא יכול להעלות את הדגל הלאה. המתופפים המ- שיכו לתופף והמתח בין הקהל עלה. עד אשר סולק פתאום המכשול, והדגל עלה. הקהל נשם לרוחה והתיישב לחזות ב-מיפגן רב הרושם שהובטח לו.

ההופעה הראשונה - תרגילי סדר חמושים - עוררה מחאות כפיים סוערות, וכן ההתעמלות בקורות. אחרי זה הו- פיעו בנות ח"ן במכנסים צקרים, והראו תרגילים לפיתוח אופי תוקפני. עם סיום תרגיליהן, הופיעו המטוסים מעל לראשי הקהל ואי-אפשר היה לדעת אם תשואות הקהל היו מכונות לח"ן או לחיל האוויר. אולם בצאתן את המגרש עברו החיילות ליד אנף האיצטד שהוקצה לחיילים, וה"כייפק" שפלח את האויר לא השתמע לשתי פנים. החיילים ללא ספק העריצו את החיילות - לא את האוירונים.

כאשר קפץ צוות הצנחנים הראשון עצר הקהל את נשימתו, אך הצוות השני סיפק את הנימה ההומוריסטית, והמתיר חות פגה. אחד הצנחנים התישב על מצנ- חו של חברו הפרוס מתחתיו. "משכב משיח" העירה גברת מפורכסת. "ובלי נקודות..." השיבה שכנתה.

מאז השתררה רוח ההומוריסטית קללה באיצטד. הדבר השפיע כנראה גם על המפגינים. כאשר הפיל חייל את "אויבו" בקרב ג'ודו, היה עליו, לפי פקודת המד- ריך המנצח על התרגיל, למחוץ את פני יריבו בדריכה אכזרית. אך במקום דריכה אחת, המשיך הוא לדרוך עד אשר היה ראשו של היריב נמחץ לחלוטין, לולא היה זה תרגיל.

ואו בא המחזה הגדול, תוצרת ובימיו צבא הגנה לישראל. מחזה ריאליסטי מאוד שבו עברו יחידות חיילים חמושים מכ- שולים פזורים על המסלול, תוך הדי נפח ותמרות אבק הנישאות באויר ונביחת מכונות היריה. גם ריח אבקה-שריפה לא נעדר. הקהל, שנתבקש ע"י הקריין לשי- מור על קור רוחו, ישב מרות, ואילו הערצת הנספחים הצבאיים הזרים היתה גלויה. בפינה ישיבה לה אשה בגיל הע- מידה ומעיניה זלגו דמעות למראה ה"צה-ל" בקרב.

דלי של מיי-קרח

"אינני מבין - האם האיש הזה הוא ראש הממשלה או ראש האופוזיציה?" שאל עתונאי זה, כשקיבל לידיו את תרגומו של נאום בן-גוריון. אולם היתה בתמיהתו גם נימה של הערצה. לא כל אדם מסוגל לה- אשים במלים חותכות את הממשלה שהוא אחראי למעשה - ולדרוש באותה נשימה אמון בלתי-מוגבל בה מצד האזרחים.

היה זה תכסיס מקורי, שיכול לפתוח דף חדש ביחסים בין הממשלה והקהל. ראש הממשלה עצמו קבע את הקו: לחולל שינוי הפגנתי בממשלה, לפטר את עשרות הפ- קידים האחראיים לפשעים ולליקויים שראש הממשלה הצביע עליהם, לשכנע את הקהל שהכל השתנה, לעורר אותו לשתיון פעו- לה עם הלוחמים בשוק השחור.

אלא שגם ראש הממשלה זקוק למנגנון. והמנגנון הרס תוך יומיים את כל אשר אפי- שר היה להרוס:

בהודעה רשמית נמסר שהוחלט להעביר לראש הממשלה את כל הסמכויות שהיו בידי הנציב העליון הבריטי לפי חוקי החי- רום. אפילו גאון לא היה מסוגל למצוא ניי- טוח יעיל יותר כדי לשפוך דלי מיי-קרח על התלהבות נאמניה-חוק.

"קול ישראל" הפסיק באמצע את שידור החדשות כדי להתפלמס בצורה גסה ובלתי- הוגנת ביותר עם עתוני האופוזיציה ("חי- רות", "הבוקר") ברמזו בגלוי שהם תומי- כים בשוק השחור.

ברשימת הענשים "לדוגמא" התבלט הב- דל תהומי בין ספרים "פרטיים" (18 חו- דש מאסר) וספרים "קייבוציים" (שבועיים מאסר) - כאילו רצתה הממשלה לתמוך ב"חירות", שפתח במערכה רבתי להוכיח שכל הפעולה אינה אלא צעד נוסף לחיסול "היומה החפשית".

ומעל לכל: הסתבר שבין האחראים המי- בע צע נמצאים גם אותם האנשים אשר, לדברי ראש הממשלה אחראים להתהדת השוק השחור.

תריסר בצים וחבל. שבוע אחרי התחלת המיבצע חזר הקהל לעמדתו הצי- נית הקודמת. שוב צצו הבדיחות על חשבונו של דב יוסף (דוגמה אחרונה: הגב' יוסף מעירה את בעלה בלילה ומספרת לו שחל- מה כי יתלו אותו בעוד שנה. הוא משיב: אל דאגה, בעוד שנה לא יהיה עוד חבל ב- ארץ.) פושעי השוק השחור שוב נראו ל- רבים כאנשים פקחים, "היודעים להסתדר" (בדיחה אחרונה: פקח חרוץ ערך חיפוש של שעתים במונית ולא מצא דבר. בגמר החיפוש אומר לו הנהג: עבדת כל כך קשה, קח לך תריסר ביצים כמתנה).

מסע-התעמולה הגדול, שפתח בו ראש הממשלה, נכשל במקומו באה מלחמה פסי- כולוגית של מטה-המיבצע נגד פושעי ה- שוק השחור ותומכיהם (בלי ספק רוב ה- אוכלוסיה). הפחדה באה במקום השיכנוע. לדעת מומחים, הנוכרים עוד כיצד לא יכלה הממשלה הסובייטית להשתלט על השוק ה- שחור בעזרת עונש-המוות, נטלה הממשלה מידי מבצעי-החוק את סיכויי ההצלחה.

אאז הסנהדרין...

"המשפט לדוגמא" הראשון, שנערך בתל-אביב בפני בית דין לספסרות, ואשר הביא שנה וחצי מאסר לסוחר-התעשין מרדכי וויסלבסקי, היה בעין בנראה ל- השקפות המנגודות המתנקשות בציבור.

"הנאשם איננו היחידי במדינה זו הנאי- בקת קשה על קיומה, אשר בגלל רדיפת הבצע הוריד סחורה למחתרת", אמר ה- קטיגור. "פעולת הממשלה מסרתה לרוקן את המחסנים הנסתרים כדי להביא את הסחורה לשוק החפשי לטובת כל הצד- ננים ולא רק לטובתם של אלה, היכולים ורוצים לקנות בשוק השחור".

לעומת זאת טען הסניגור, מר מקס פודהורצר: "המשפט היה מתקיים באור- רה איומה, בלחץ פוליטי של המלחמה הנוכחית... אנחנו מטפלים כאן בסימפי-

בית המשפט לספסרות: השופט ים שרייבר, אבינו ופרנק ים, הסניל מורא...

טומים של המחלה ולא במחלה עצמה... הנאשם הוא קרבן, כפרה לכל השוק ה- שחור במדינה... כולם מעורבים בשוק השחור, כולם מדברים על כך בגלוי, אפי- לו שרים וחברי הכנסת...

דמעות ואנחות. הנאשם, אדם כבן 35, נשוי ואב לתינוק, מן המתנדבים הראשונים לצבא, ישב באולם חבוש כפה לראשו וידיו מכסות את פניו. בטרם

מכס נעילת ה-מכביה- הדגל טרב לעלות...

הוקרא כתב ההאשמה ישב לידו אביו, אך מיד אחר כך בוטלה התיביעה נגד האחד, והבן נשאר בודד על ספסל הנאי- שמים. הוא נראה שקט ורק כאשר סני- גורו ביקש רחמים מבית הדין באמרו כי הנאשם הוא אב לתינוק, נראו דמעות בעיניו ונשמעו אנחות בין הנוכחים באר- לם.

מה עשה מרדכי וויסלבסקי? ב-14 בספטמבר (משמע זמן מסויים לפני הכ- רות המלחמה נגד השוק השחור) באו לביתו פקחים מטעם משרד האספקה ושי- אליהו אם יש ברשותו כד. האיש השיב בשלילה. נערך חיפוש וזמחת למטה, בארגו, נמצאו 150 מטר בד צמר, אשר ממנו אפשר לייצר 50 שמלות. הבד היה חתום בחותמת "לכל", משמע, עבר כבר פעם את הבקורת הממשלתית. אולם זה היה באותה "תקופת הזהב" כאשר הממשלה דאגה רק לפיקוח על המחירים ולא עלה על דעתה להנהיג קיצוב בהל- כשה. אלא שעם מתן הצו לרישום המי- לאי לא הודיע וויסלבסקי על הסחורה הזו, והטמין אותה בביתו אשר בחיוב מרכז בעלי מלאכה 42. משום כך הואשם האיש, בשעה שנתגלתה שם הסחורה הזאת, ב- שלוש עבירות: העלמת סחורה, מסירת הודעה כוזבת לפקחים ואי מתן הודעה למפקח על המלאי בשעה שפורסם הצו.

אסמכתא: האודיטימום. אחרי שהוקרא כתב ההאשמה הודה וויסלבסקי בכל 3 ההאשמות. אולם הוא "הסתמר" על הודעתו של ראש הממשלה, שפורשה משום מה על ידי הכל כאולטימטום לסוחרים. ראש הממשלה אמר כי עד יום ו' בשבוע שעבר יוכלו הסוחרים להחזיר את הסחורות לחנויותיהם. "אילו נאם ראש הממשלה ב-13 בספטמבר", טען הסניגור "היה ה- נאשם בודאי מחזיר את הסחורה למחסן". יוצא כי לרוע מזלו נערך החיפוש אצל הנאשם כמה שבועות לפני שהוכרזה ה- מלחמה על השוק השחור והאוישים שלא נתפסו עד כה נהגים יותר מסלחנות של הרשות המוסמכת... ואמנם בית המש- פט קיבל את הטענה וזן את וויסלבסקי "רק" ל-18 חודש...

נאומו הארוך והמסונגן יפה של היו- עץ המשפטי, ד"ר הרמן כהן, היה כשלעצ- מו מלאכת מחשבת ההולמת משפט לדוג- מא בימים אלה, כאשר על קירות ולר- חות המודעות בולטת לעין הכתובת "מלחמה". מלבד זאת הכלי הנאום כמה גילויים מענינים. מסתבר, כי במשך הש- נתיים (גם עד כה נלחמו בספרים) הוב- או לדין אלפים רבים של עבריינים, אולם רק 80 מהם נשלחו לתקופות מאסר שר-

ארצנו זו

חבר הכנסת מר אליהו אלישר השיג שיא ארצי בדברו **שבע שעות רצוף** פות במועצה הארצית של הספרדים (מע"ריב) — — — אורח ישראלי שבא לקבל העתק מתעודת לידה, נדהם שכראה על אחד הדפים שעליו היו רשומים ילודי שנת 1935, את שמו של **היטלר**, **תושב קבוע בחיפה**. הפקיד הערבי היחידי במחלקת הבריאות הממשלתית בחיפה הס' ביר, שכמה משפחות ערביות ידועות כאוה' דות נאצים היו קוראות ללידהן "היטלר" ו"מוסוליני" וכך נרשמו רשמית בספרי מחלקת הבריאות. (ידיעות אחרונות) — — פקודת מעצר לעשרה ימים הוצאה נגד פריץ גרונר שנראה רץ **עירום** כביום הילולו ברח' בן-יהודה בת"א. כפי שנת' ברר דלק הצעיר אחר **גנב** שחדר לחורו בשעה **שישב באמבטיה**. (ימון ה-משטרה) — — מר מיקולינסקי התקין בבית המלאכה שלו לנעלים — **מקלפי רדיו**, המשמיעים **פרקי נגינה** המעלים את **פריז העבודה**. (דבר) — — בריב בין שכנים, שפרץ ברמת-גן, שפך אחד מהם **סיר מים רותחים** על פני שכנו לאחר שהלה שבר אצל הראשון **כלי מטבח** בשווי של 20 ל"י. האחד נלקח **לבגלא** והשני **לביית חולים**. (מע"ריב) — — כאמל אל-טייב קובל על המחסור בהנעלה, הלבשה, **תכריכי מתים** ומכשירי כתיבה במשולש הישי ראלי ("אליום") — — **כשחקמונים מים** כבשו את **פיאול** הופיעה ב"קול העם" כותרת: "סיאול שוחררה" ובי "הבוקר": "סיאול נכבשה". ואילו עתה, **כשהאמריקאים** כבשו את **פיאול** הו' פיעה ב"הבוקר" כותרת — "סיאול שוחררה" ואילו ב"קול העם" — "סיאול נכבשה". (חרות).

אחרי רצח קירוב (1934) ומשפטיה הראוה של סטאלין, עבר לקו טרוצקיסטי עד שהעתון נסגר ע"י ממשלת המנדט בימי הפלישה הנאצית לברית-המועצות. אח"כ יסד לו עתון בלתי-תלוי משלו — "העתון הדי מוקראטי".

באחד הימים קרא עורך-הדין שטיין את עתונו של הד"ר שייב וראה בו מאמר שלא מצא חן בעיניו. המאמר דן בספר "הצד השני של המטבע". מחבר ספר זה — אמר "סולם" — גרוע ממרגל, ולוא היה אצלנו כבוד לערכים היו מרביצים בו מכות עד שלא היה מסוגל לשבת תחתיו.

דמו של עורך-הדין שטיין חרתה. זוהי הסתה למעשי-אלמות, חשב, חזרה על מעשי הנאצים בגרמניה שניסו למנוע את הפצת הספר "במערכ אין כל חדש". ומבלי לשאול את מחבר הספר עצמו הלך ותבע את הד"ר שייב למשפט פלילי. (מחבר המאמר שכתה בצניעותו, להתוהו את שמו, ולפי כך אחראי לו עורך העתון).

ירידה מן "הסולם". אין לתובע כל מעמד, כי אין הוא מייצג את הצד ה-נפגעי! טען שמואל פישלב, סניגורו של הנאשם, רביזיוניסט וחתיק ואיש "חרות". "כל אורח רשאי וחייב להביא לדין את האשמים בעבירה פלילית", טען עורך-הדין שטיין (החוק מאפשר זאת כדי למנוע כי מעשי-פשע יטושטשו במקרה שהפושע ר' קרבנו יתפייסו ביניהם).

לפני שהשופט נתן החלטתו הציג לצדדים להתפייס. אך הנה נתברר כי במשפט מזור זה אין בכלל אפשרות של התפייסות. "ד"ר שייב לא פגע ב"י", אמר עוה"ד שטיין, "ר' לכן גם איני יכול להתפייס אתו". בכל זאת הסכים לבטל את תביעתו הפלילית — בת נאי ש"ד"ר שייב "פייס את הציבור שהוא פגע בו". ז. א. יודיע בעתונו שהוא חוזר בו מדבריו ושהוא תומך בחיפוש הדיבור. אך מאחר שירידה כזאת מן הסולם אינה לרוחו של בעל "הסולם" נאלץ השופט להמ-שיך במשפט בלתי-רגיל זה.

חוסר ציונות

כמה עשרות ידיים הרימו באותו יום את השופרת וחייגו בעצבנות את המס' פר של משרד האספקה והקיצוב. ידיים עצבניות אלה שילכות היו לפי קידי הקונסוליות, השגרירויות ושאר נציגויות זרות, שמסיבות שונות (הראשונה בהן — חוסר ציונות) אינם מוכנים לקבל על עצמם את חוקי הצנע.

אמנם אין הם מקבלים 100 נקודות הלבשה ו-45 להנעלה, כי אם בדיוק המספר הכפול. וגם קיצוב המזונות לא פגע בהם עד עתה (הם מקבלים 5 ק"ג בשר לנפש בחודש), אך אין זה מספיק. הם דורשים בתוקף את הגדלת מיכ' סת הנקודות וטענה בפיהם: הרי הם מכ' ניסים לארץ מטבע זר לכיסוי הוצאותיהם. באותו יום הרימו ידיים לא פחות עצי בניות את השופרת. ידיים אלה שייכות היו לפקיד משרד האספקה והקיצוב. ל-אחר שהחזיקו זמן מה סמוך לאוון את השופרת שהיתה מלאה טענות לועזיות, ירדו ברפיון ו'אוש לצדי הגוף, ושם נש' ארו.

אפשר לראות בכך סימן שמשרד האספקה והקיצוב יכנע.

גרוע מרגל

באולם הקטן של שופט-השלום אבן-טוב עמדו זה מול זה שני לוחמים וחתיקים. היה דמיון מזור בין מרדכי שטיין וישראל שייב, שניהם ממושקפים ונמוכי-קומה, כאשר של' חו מבטי-איבה איש ברעהו. ישראל שייב התחיל את הקאריירה שלו בבית-ד' הפולני, ערך בארץ את "המעש" בימי המחחרת, פרש אח"כ מן הלח"י ויסד לו עתון בלתי-תלוי משלו — "סולם". מרדכי שטיין, יליד רוסיה בן 56, בעל שערות שיבה ופנים עדינות, ערך את "ה' אור" שהופץ ע"י המפלגה הקומוניסטית הבלתי-ליגלית בשנות ה-30, פרש מן המפלגה

נות (רובם לתקופות קצרות) ואילו השאר נידון לקנסות שונים. הדבר הכניס אמנם סכומים גדולים לאוצר המדינה, אך לא השפיע על הספרים, מאחר שאת הקנסות הללו היו משלמים הצרכנים בלאו הכי. יתר על כן, גילה היועץ המשפטי, הגיעו אליו ידיעות, שבקרב הסוחרים נוסדה "קרן ביטוח" פנימית למקרה בו נתפס אחד מהם בעבירה. מכאן שיש ערך אך ורק למאסר.

מה אתה רוצה לומר? לעומת הפתוס "למען הכלל" בדברי הקטיגור, היה נאום הסניגוריה בנוי כולו על הר' גשת הפרט העומד בימים אלה מול סדרים מזווים במדינה הזאת. "מה היה גורלו של אדם במדינה זו לפני חדשים?" — שאל הסניגור בקול בכיני, "כאשר אנשי הכנסת והממשלה עסקו בשוק השחור?"

במקום זה הפסיקו אב בית הדין בעדי' נות: "אדוני, מה אתה רוצה לאמר בזה, אנשי הממשלה עסקו בשוק השחור?" הסניגור הודה כי היתה זו פליטת פה, וכוחו היתה למעשה לאמר, כי כל איש, קטן כגדול, איש הרחוב והשרים, הכל ללא יוצא מהכלל מדברים בגלוי על שוק שחור, על ביצים שחורות ולבשר עוף לבן שאף הוא שחור, "בחרו בו, בנאשם הזה, כדי לכפר על עוונות של רבים".

הסניגור הסביר כי המשפט מתנהל תחת לחץ המלחמה הנוכחית והכותרות בעתונות, וכי עד כמה שהוא יודע "לא התנהל עוד משפט באוירה עוינת כזאת מאז הסנהדרין". ואשר לעצם העבירה טען, כי האיש ביקש לשמור על מלאי של חומר גלמי ליוצור (הנאשם הוא בעל בית מלאכה) כי לא האמין באספקה ה-ממשלתית. ונוסף על כך — היה זה בימי הבהלה הגדולה, כאשר אנשים פחדו ל-החזיק, כסף, שמא תהיה אינפלציה ואז "ישיבה הממשלה בחיבוק ידיים..."

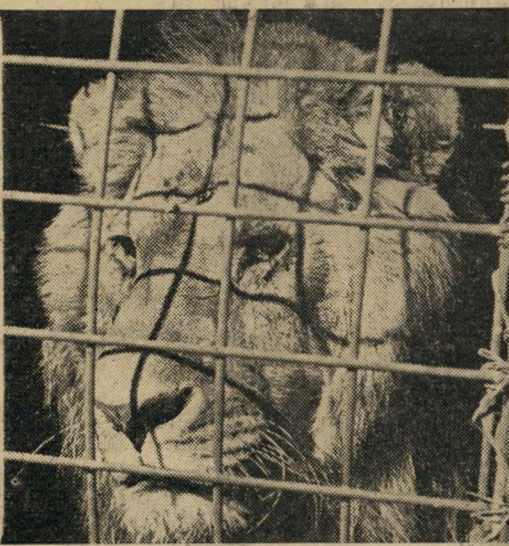
האריה עובר לשיכון חדש

...הזהרו, לעזאזל, קצת בערינות...

קודם כל, תנו לשתות...

...ובכך, נוסעים היום?...

...מה, שוב נודניק מ'העולם הזה'?

צילום: ד. רובינגר

...ברוך השם, מעבר מנדלכוים...

חזרה מוחלטת: האדם הממשש לחיו כאילו הוא שפסג את המכה

התלהבות קדושה: אחר המתאגרפים זכרם

הנאה חרישית

התפעלות קולנית

מתחור

האחים הנצמדים בהתרגשות

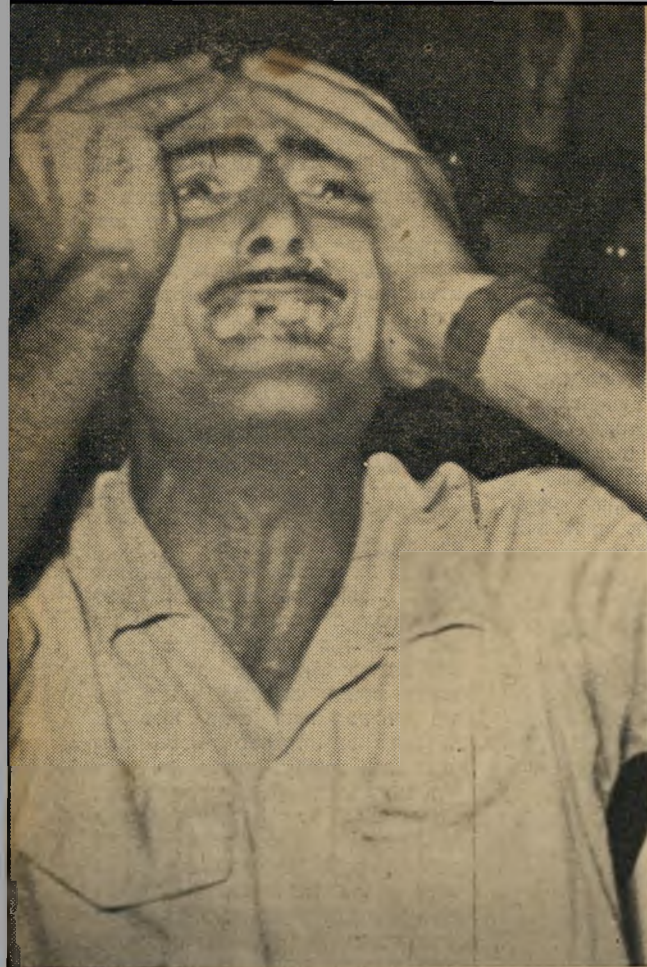
הדרום-אפריקאי המעורר

שעושה מסג' ברגליים, ושוב שלושה רגעים את "האויב", לשבור לו את השיניים, למחא ושוב נחים רגע, ושוב מכות — הפ "חובכים" היא בת שלושה סבובים, זו של סופו של דבר שאחד מנצח. המנוצח (ואפילו נותנים לו הזדמנות לקום, השופט ב"נוק אאוט". אם זכרם רב עד שהו סכני". ואם בסופו של הקרב עומדים הם ע המכות הנאמנות שספג כל אחד וזה שהרבו גם לאלה הסולדים מ"מעשי אלימות" הזדמנות מצויינת ללמוד משהו על פרצופה מאלף. לאלה שאינם מצויינים בפסיכולוגיה מענין, לרוב צוחקים אנשים במשך צוחקים, כאילו יש על מה לצחוק. הרי

רפורטגיה ותמונות מאת **מקסים סלומון**
 הפרדוקס הגדול של הספורט — בוקס. שני אנשים עולים לזירה וביניהם שופט (ועוד שלושה שופטים מחוץ לזירה), לוחצים ידיים, מחליפים חיוך ולפעמים מתנשקים... קהל צופים של אלפים — אנשים, נשים וטף. הם מוחאים כף, שורקים, יורקים, צועקים מפצחים בסנים וגומעים חסס. ואז — גונג... שקט משתרע לפתע בקהל הצופים העצום, האורות באולם כבים ורק המגורות הגדולות בזירה מרוכזות על המתחרים, לשניות מספר מתיחות, הכל רתוקים לכסאותיהם... ופתאום — צעקות מחרישות אוזניים המרעידות את יסודות הבית — "הרבץ בו!" — "קדימה אברהם!" — "הרוג אותו!" — "שמאלית קצרה!" — "קאמון ג'ון!" — "ימנית ארוכה!" — "הרוג אותו!" — "בשיניים — בבטן!"... מה קרה בעצם? אותם שני ברנשים המכונים ספורטאים מתחרים התלו מרביצים איש ברעהו מכות נאמנות. מכות רצה ממש. אבל זה חוקי. שלושה רגעים מרביצים ורגע אחד נחים על כסאות בסיוות הזירה. באותו סרק זמן, כשהמתחרה צונח לכסא, מתנשלים עליו כמה נותני עצות ואדם המנסף במגבת ועוד אדם השוסך מים ואחד

אנשים מסביב לזירה

כאב סוער: נכה קטוע-רגל חווה במפלת גיבורו

הלחלה נעימה: האשה המתמוגגת בכאב, אשר שכנה לועם מאסטיק

עצבנות הובבית

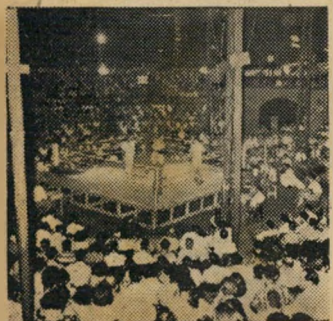
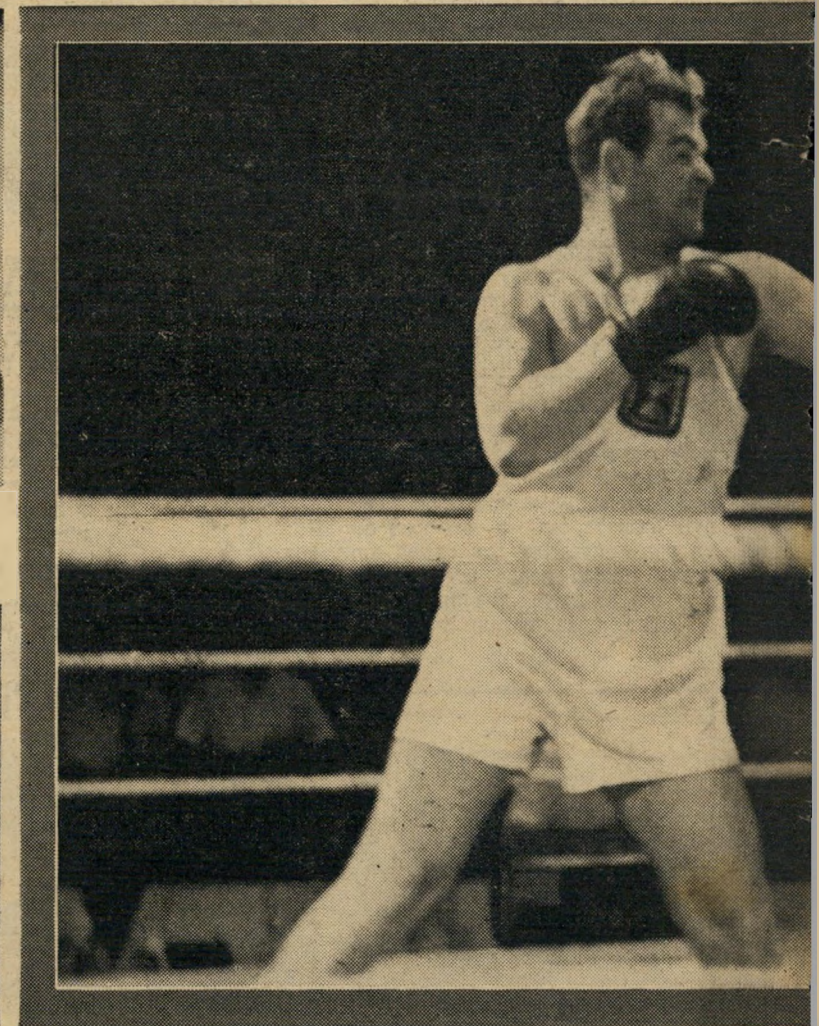
קור-רוח מקצועי

ערומה

אירליה משפחתית: הוא נושך ידו והיא מבינה לנפשו

אדומה-כחולה... יש כאלה אשר חשים בכאב המתאגרף וחווה פניהם כאילו הם העומדים בזירה. ישנם אדישים היושבים במשך התחרות באדישות כזו — כאילו הם מקשיבים להרצאה על כלכלה מדינית. אחרים מעודדים בקוליקולות את המתחרים, מוחאים כף ושורקים ובכלל מתרגשים מאוד. יש המתחמים בקורת כל הזמן ומתוכחים בלי הפסק עם שכניהם. ישנם כאלה הנכנסים לאקסטזה כזו עד שכל הפרעה מצד שכניהם בקהל היא פרובוקציה למצב רוח ומעשים מעין אלה שעל הזירה.

אחרים תופסים ביד חבריהם ונעים וקופצים במשך ההצגה באופן מקביל למתחרים. ישנם כאלה הכואבים את כאב המתחרים (בפרט מכרים וקרובים). הם הופכים עולמות, זולגים דמעות, נאנחים וגועים בככי. ויש רבים ובכללם נשים וילדים בעלי הבעה סדיסטית גרידה. הם באו ליהנות מן המכות. לא אכפת להם בעצם מי מנצח — העקר שיקבלו את שווי כספם — מכות רצח ודם למכביר.

ואם ירחיקו היריבים הפצועים והתשושים איש מרעהו לשם עריכת הכוחות וקצת אוויר תשמע אותם צועקים: „פחדן, מוג לב, מה אתה מחכה? הרבץ!...“ ובתוך כל המולה, המתיתות והצעקות ישנו סה ושם אדם אחד שעצם עיניו ונרדם.

יתר שאת (אם נשאר עוד כח) מנסים לחזק לזאת אפר, ולהדליק „פנסים“ בעיניו.

בפורס מג'ור. זה הסבוב האחרון (תחרות פרופסיונלים בת 15).

אם נפל ארצה ולא קם עוד במשך התחרות זופר לאט עד עשר) אומרים שיריבו נצח טק הקרב, אומרים שיריבו נצח ב„גוק אאוט יין על רגליהם, מונים השופטים את מספר לספוג הוא המפסיד.

דאי ללכת פעם לתחרות בוקס. בגלל הקהל. של האדם, על החיה שבו, שעור פסיכולוגי — סתם ההצגה בפני עצמה.

תחרות, מבלי להרגיש בכך. גם נשים וילדים אלמוני זב דם — עינו השמאלית נפוחה

מותו המזוה של אברהם נתנאל

בשעות המוקדמות של ה-28 בינואר שנה זו הוזעק שומר בית הכלא בתל-אביב על ידי העצורים. אחד העצורים בכלא, שהוכנס לשם קרוב לשעה שנים אחר חצות, כשהוא נטול הכרה מרוב שכרות, מוטל היה על הארץ ללא רוח חיים. נקרא רופא והוא קבע כי האדם מת. בדיקת הגופה ע"י הרופא הפתולוג העלתה כי האיש לא מת משכרות אלא מפצעים בראש. בשעה שהובא למשטרה לא ידע איש כי האדם הוא פצוע. היה ברור כי אירעה כאן טעות פאטאלית שאין עוד לחזור ממנה. האיש זוהה כאב-רהם נתנאל, בן 49, אדם גלמוד.

החקירה המיידית של המשטרה לא נתקלה בקשיים - האיש שהביא את "השכור" למשטרה מסר את שמו וכתבתו. ואולם עוד בטרם באו אליו שוטרים הופיע האדם בעצמו במשטרה ומסר הודעה מוזרה מאד נסיבות מותו של נתנאל. כתוצאה מזה עמד השבוע בפני כבי' השופט הראשי מר מלחי בת"א רופא ממשלתי, ד"ר שבתאי אשכנזי, כשפרקליט נפת יפו, מר נתן קנת, מאשימו ב"ריפוי אדם באופן רשלני עד כדי סיכון חייו". בנאום הפתח תיחה שלו - ציין הקטיגור, כי לא זו בלבד שהרופא גרם למותו של נתנאל אך יש בפרשה הזאת משום משמעות ציבורית רבה כלפי הקהל הרחב. "יחסו של הרופא כלפי החולה הזה עלול לערער את האמונה הכללית של הציבור במקצוע הרפואי, דבר שהוא כשלעצמו עצוב ומסוכן, ומאידך מוריד הדבר את כבוד הרפואה במדינה..."

אותו לילה רכב נתנאל על אופניים בדרך מחולון לתל-אביב. גשם חרפי טפס על הכביש כאשר בכניסה מחולון לכביש הראשי התנגש רוכב האופניים במכונית נהוגה בידי חיים יעקבי. נתנאל נפצע ואיבד את ההכרה. הנהג אספו והביאו לבית החולים דגיני ביפו אולם במקום לא היה רופא שיגישי עזרה ראשונה לרצועו. נשלחה מהמקום אחות והש"ל לוישה נסעו לבית החולים הממשלתי הכי לילי ביפו. לרוע המזל נדף מנתנאל ריח אלכוהול.

במקום קיבל אותם ד"ר אשכנזי שי קבע, כי האיש שיכור ויש למסרו למש"טרה. אולם הנהג יעקבי, שידע את הסוד, עמד על שלו ואמר לרופא כי הוא אינו סבור, שהאדם הוא שכור ותו לו... הדבר הרגיו את הרופא, שראה בדבריו של הנהג, שאינו בקיא במקצוע הרפואה - התחצפות... אז אמר הנהג כי בכל זאת יסיע את נתנאל ל"מגן דוד אדום", וועז את המקום. ואמית דיני כ"רירי זמו מה ל"מגן דוד אדום" בתל-אביב. אולם לתמד הונו אמרו לו שם, כי הם יודעים כבר על המקרה. כפי שילחה אח"כ החקירה טילפן הרופא ל"מגן דוד אדום" ואמר להם, שאדם המביא אותו שכור עלול להרפיע שם וכי הוא, ד"ר אשכנזי, כבר

בדקו ומצאו שכור. לאחר שאנשי מגן דוד אדום הסתמכו על הדיאגנוזה והנהג עזר דנו שומר את ידיעתו בסוד, הועבר נתנאל למשטרה והושם בכלא עד אשר יתפכת. ושם נפת את נשמתו. לאחר שיסתיים משפטו של הרופא יועמד גם הנהג לדין.

ח"קאפו" ישיבה באמבולנס

היום מתחדשת החקירה המוקדמת נגד רייה הנס, אחות רחמניה, הנאשמת במעשיים בלתי אנושיים ביהודים במחנה אוש"ווינצ'ים בשנים 45-1944. בבירור הראשון שהחל להתברר השבוע בפני כבי' השופט החוקר מ. ולדמן בת"א העידו שלוש נשים, שניצלו ממחנה המוות, אשר סיפרו, כי הנאשמת (שהיא כיום בת 29) הייתה "קאפו" (מפקחת מטעם השלטון הגרמני) במחנה והתאכזרה אל העצורים, ללא סיבה מיוחדת ובזמן העדר הגרמנים

אחת העדות, "ובתוכה ישיבה ה"קאפו" שלנו ממחנה צ"א באושווינצ'ים". רייה הנס נעצרה ושחררה בערבות של 2000 לירות, אולם בהתחלת החקירה מילא כבי' השופט אחר בקשת הקטיגור, מר טשרי נובילסקי, וביטל את הערבות.

שופט מול שופטת

פט השני נגד אשה יהודיה הנאשמת ב"שיתוף פעולה עם הגרמנים. כזכור נעצר צלם "העולם הזה" בשעה שניסה לצלם את הנאשמת במשפט הראשון, אשר בו יושבה כשופטת-חוקרת הגב' מ. שמיר, שאסרה על העתונות לפרסם את שמה של הנאשמת. הסניגור בחקירה נגד רייה הנס הלך בעקבות סניגוריה של הנאשמת הראשונה וביקש מן השופט שיאסור את פרסום שמה. אך השופט ולדמן לא הלך בעקבותיה של השופטת שמיר באמרו כי אין הוא יכול לתת צו כזה לעתונות וכי הוא משאיר את הדבר למצפונם של

כשראתה הגב' רייה הנס, הנאשמת בפשעים בלתי אנושיים נגד עצורי מחנה ההשמדה, את צלם "העולם הזה" ניסתה להתחבא ואיך מקרוביה הסתיר את פניה (מסומנים בחץ) מימין קצין המשטרה יואל זינגר שניהל את החקירה. משמאל - סניגורה של הנאשמת, עורך הדין שעוני.

העתונאים. "העולם הזה" החליט החלטה עקרונית כי עליו להביא תמונות של הנאשמים בפשעים חמורים משום שהוא סבור כי הדבר עלול לעזור למשפט: עדים נרספים (לטובתה או נגד) עלולים לזהות ע"י כך את הנאשמים.

אתם קוראים לי פרוצה..."

מסדרונו של בית-הדין המחוזי (בנין הסי.אי.די. לשעבר שהופצץ כמה פעמים

מן המקום. אחת העדות סיפרה כיצד הייתה רייה הנס אשה, שנצטוותה לכרוע ברך ולהחזיק לבנה בידיה. האשה התעלפה, כי היתה חלשה ולא יכלה למלא את הפיקודה. הנאשמת המתגוררת בשיכון הסתדרותי בכפר סבא, זוהתה על ידי עצירות אושווינצ'ים לשעבר במחנה עולים בפרדס חנה, מקום בו עבדה כאחות רחמניה. יום אחד הגיע למקום אמבולנס, סיפרה

ותוקן) היה כמקרה באותו בוקר. נערך משפטן של שתי צעירות הנאשמות בפריצות. הן לא נראו "כאלה", אלא כגבירות מן החברה הגבוהה: אחת שמנומנת נח מדה בלי הרבה צבע, והשנייה יפהפיה שחרחרת כבת 27, קהל סקרנים הלך וחזר להציץ באולם בו ישבו השתיים בפני כבי' השופט קנת, לתת את הדין בעון פריצות. הן לא בכל יום נערך פה משפט כה "פייקנטי".

האחת, עולה חדשה מצרפת (באה לארץ לפני כמה חודשים) הפתיעה את הנוכחים באולם, לרבות את התובע ד"ר טומי קביץ ואת עורכי הדין, ב"נאומה" המינמק.

החבורה, שהתארגנה לא מזמן בארץ והפיצה כרוזים אלמוניים נגד "המוסר השמרני" של מדינת ישראל ("הנוער הימלכטי") היתה בודאי יכולה להשתמש בנאום הגנה זה של הנאשמת כתומר תעמולתי. אלא שלא כדוגמת הצעירים הנלחמים למען "רעיון" מסויים, עמדה כאן אשה יפת-תואר והשמיעה את "האני מא" מין" הפרטי שלה.

"אתם קוראים לי פרוצה" אמרה, ואני אוכיח לכם כי לא אנכי העוברת על המוסר, אלא אחרים, רבים, רבים במדינה הזאת. אתם קוראים לי פרוצה, המשיכה האשה בצרפתית מלוטשת, וכמעט ספרותית, "יהיה כך -- סוף סוף אין זה אלא כינוי של מעמד מקצועי והעיקר הוא התוכן ולא השם".

במקום זה הוציאה האשה מארנק מעטפה מלאה קטעים מן העתונות המקומית והצביעה בזה אחר זה עליהם. כאן, הסבירה, מסופר על מעשה מגונה בילד, לזה ייקרא מעשה שפל. וכאן, המשיכה, על מעשה אונס. ושוב -- זהו פשע, ואילו אנכי באה להקל על אנשים, ועל ידי כך, מובטחני, אני המפחיתה את מספר הפשעים במדינה, ולא השלטון השומר על המוסר שלי".

מכאן ואילך השמיעה האשה הצעירה ניתוח כמעט פרוגרמטי-מדעי על "המקצועיות" וכבי' השופט נתן לה לדבר את אשר עם לבה, כשהנוכחים באולם מבייטים איש בעיני רעהו כאילו אמרו: "אכן צדקה האשה על שסירבה להזמין סניגור והיא מגנה על עצמה". אחד הנימוקים שלה היה מושתת על העקרון, כי אין החוק צריך וגם אינו מסוגל להתגבר על הטבע.

האשה והברתה נידונו לחמישים ל"י רות קנס כל אחת והשופט הזהיר, כי באם תתפסנה שנית בעבירה עלולות הן לקבל עונש עד ששה חודשי מאסר. לכן מתן נידונו שלשת הגבריות, בעלי בית קפה ביפו, ששימשו "מתוכחים" ל-15 יום מאסר ו-50 ל"י קנס כל אחד). ועם תום המשפט אמר אחד מעורכי הדין הירדועים שהזמין במקרה באולם: "האשה הזאת שכנעה אותי. מעולם לא היה עולה בדעתי לנהל סניגוריה בצורה כזאת".

מדינת ישראל נגד הסלובקי אנדריי באניאק

הנאשם מתייעץ עם סניגורו צילום: רובינר

אשת הנאשם וכמרים מנצרת

השופט, ד"ר מ. פריק, מודיעין

פראקים וחולצה משובצת

על הפסטיבל המתקיים עתה בונציה, כותב לנו ארנסט מדובסקי, שליח, העולם הזה.

ונציה כולה קיבלה בימים אלה צורה נדירה, כעין צורת "פסטורגנה". כבשה אותה לא רק האמנות על כל ענפיה, אך גם אנשים מוזרים בעלי הופעות וצורות משונות מכל קצויו תבל. אלפים באים יום יום לכאן ואלפים יוצאים, הולכים ובאים. כולם מתהלכים כשיכורים מהאמנות ויריד האנשים. תנועת גונדולות על פני האגמים כה גדולה היא עד שהיה צורך להפעיל שורה שלמה של אורות צבעוניים נוספים, כדי להדריך את התנועה על פני המים. יום אחד הורגשה לפתע בונציה רוח מיוחדת: ברחובות החלה להשמע השפה העברית. במלון בו אני מהאכסן נראו אנשים רבים סוחבים מוודות וביניהם דוברי עברית. הסתבר, כי באותו יום הגיעו אנשים ב"גלילה" והיה עליהם לחכות כמה ימים להפלגה. זו הייתה הנציגות האמיתית ביותר של ישראל בפסטיבל הבין-לאומי לאמנויות.

הרב-יוסף. חגיגות הפילם במסגרת הפסטיבל אינן נחשבות עוד כבעלות רמה ראויה לשמה. אמנם מצוינים כאן עדיין סרטים מיוחדים במינם, סרטים, "יוצאי דופן" מכל הסגנונים, אולם המקום הזה הפך השנה למקום פגישות של החברה הגבוהה, יותר מאשר למקום מבחן לאמנות.

איריה אלגנטית ביותר הורגשה באולם ה"לידו" בערב שבו הוצג הסרט האמריקאי, שקיבל את פרס סלוניק (לפי החלטת חבר שופטים חשוב אמריקאי). בסרט הזה ראו השופטים האמריקאים את הביטוי הטוב ביותר לשאלת הדימוסרטיה ושאיפת ההמונים באירופה. בינתיים, סרטם החלה הצגתו, כחונן האורות מהזרקורים אל עבר... לפתע גליתי בקהל אדם שלא היה לבוש אלא... בהולצה צהובה עב פסיכ במשבצות ירוקים ובהולים ושרולים קצרים... האיש הלך לקראתי ומיד הכרתי בו את יוסף ירון, שחקן "הקמרי", שהיה אותו ערב בדרכו לשווייץ, מקום שם עומדים עתה להתחיל בהסרטה סרט, שבו משתתף ירון. שמחתי מאד לפגישה זו. ועוד שמחתי לראות, כי ירון לא הרגיש כלל את עצמו לא נוח, וגם האיטלקים האלגנטיים כאילו לא הרגישו בלבוש הפסטורגני הזה — מכל מקום הם לא הזדעזעו. ויוסף ירון ישב לו בנחת רוח בחולצת התוכי שלו על יד גבר כפראק ואשה בלונדית אצילה בשמלה לבנה ארוכה וחובשת כפת זהב לראשה, כאילו זה עתה שימשה מודל לבוטיצ'ילי...

...יוסף מספר 2. הסרט, שקיבל את הפרס הראשון הוא סרט איטלקי המתאר חיי נשים איטלקיות במחנה ריכוז. על התוצאות הודיע — השגריר האמריקאי באיטליה, מר גיימס קלמנט דון, שהקריא את החלטת חבר השופטים על כמה טבולה באורות צבעוניים. שם הסרט "נשים ללא שם" והוא באמת סרט מצוי. ומיד אחר כך ראינו סרט ישראלי בעל מדמים ארוכים בשם "ברכה". יצר את הסרט הזה לפני שנתיים יוסף קרומגולד לפי הזמנת קרן היסוד והוא הושלם כעבור שנה בניו יורק ע"י ד"ר ליאו הרמן. אלה תולדות ווג צעיר מינכן, אשר השתתף בשנות העשרים בהקמת חפציבה. כאשר נולד להם ילד, היתה זו מעמסה כבדה לקיבוץ ומשום כך — עוזבים השנים את המקום וחוזרים למינכן... ההורים נספו אחר כך בידי הגרמנים ומקץ עשרים שנה חזר בנם יוסף לארץ ומשתתף במלחמת העצמאות.

ועוד קוראים לו "ברכה"... לכל הצרות הוסיפו עוד לסרט הזה הצגת תיאטרון בובות. הרעיון: המחזה של הכובות בא לשמש סמל מקביל למתרחש בחיים. רעיון אומלל זה עשוי בצורה כה דילטנטית שכל העלילה איננה מובנת כלל וכלל לצופה בחוץ לארץ, שאיננו תופס את כל העניין על בנין הארץ. אולם מלבד זה יכול גם הצופה בעולם הגדול לקבל מושג רע מאד על היכולת האמנותית של

ברשת הבולשת

הגרנד'ורז' קלוזו הוא ללא ספק במאי גדול שנהירים לו דרכי אמנות הסרט. הסרט הראשון משלו שהגיע ארצה, "מאנו", היה אמנם כשלון אמנותי, אולם עתה ניתנה הזדמנות לעמוד על יכולתו הקולנועית בסרט שקדם לו ואשר זכה, בצדק, לפרס הראשון עבור ביים בפסטיבל הסרטים בונציה בשנת 1947.

"ברשת הבולשת" אינו יכול להתפאר בעלילתו: מאורע בלשי באנאלי במקצת הגרמני שמש רק רקע לסרט פסיכולוגי ואווירתי מצוי. נדמה, אפילו, שקלוזו, בעבדו את הסיפור של הסופר סטימאן לתסריט, השתדל לטשטש ככל האפשר את העלילה כיו שלא תפגע בציור הגיבורים שלו.

ומי הם גיבוריו? המפקח אנטואן (לואי ז'ובה) מן הבולשת הצרפתית. פקיד נמוך שלא עלה בדרגה בגלל לשונו השנונה (כך הוא טוען), ברנש היוזע להיות תקיף וקשה בהיותו בתפקיד ואילו בביתו הוא אב נאמן לילד בן תערובת שהביא אתו מאפריקה. מוריס (ברנאר בליה), קומפוזיטור בעל עתיד שהפך מלווה על הפסנתר ל"אשתו" (זמרת במיוזיק הול של פרוחרס — ז'ני לאמור (סוזי דליר), דורה (סימון רנאן) — צלמת בעלת נטיות לסכיות המאוהבת בז'ני רביניון (שארל דולין) יצרן סרטים זקן ובעל תאוות צעירות ועוד עשרות רבות של דמויות אחרות.

בטי גרייבל (נוכח האשה בפרוה) ...הענין נסתיים בנשיקה

צאצאיהם של השנים באותן המסיבות אלא שהפעם אין הדבר מסתיים בסכין אלא בנשיקה.

עלילה בינונית — לוביץ' מעולם לא נודק ליותר מזה — שענבדה שלא כראוי בידי מחבר התסריט, ס. רפאלסון. ולתסריט גרוע לא יכול אף לוביץ' הגדול עצמו.

ארנסט לוביץ'. לוביץ' נולד בשנת 1892 בברלין. אביו, שמעון, היה בעל בית מסחר גדול למלבושים בבירה הגרמנית. וכאשר התלית ארנסט להיות שחקן, הסכים האב לעזור לו בתנאי שילמד באותו זמן גם את המקצוע המשפחתי כדי שלא ישאר בלי מלאכה באם יכשל על הבמה.

אולם לוביץ' לא נכשל. לאחר שעלה לראש שונה על הבמה אצל מאקס ריינהארדט, בשנת 1911, האירה לו ההצלחה פנים והוא נשאר עם הבמאי הגדול שבע שנים. ב-1913, עוד בהיותו שחקן במה, הופיע ב"סרט הראשון, בתפקיד לבלר. הצלחתו היתה כה גדולה שבמשך שנים נתנו לו אך ורק תפקידי לבלרים. כאשר נמאס הדבר על לוביץ' החל לכתוב תפקידים לעצמו, אחר, כדי להבטיח את עצמו, החל לביים סרטים.

סרטו הגדול הראשון היה "כרמן" בהשתתפות פולה גרי. לאחר סרט זה הפסיק ל"שחקן והתרכז בביים סרטים כמו "תאוה" (מאדאם דובארי), "אכובה" (הנרי השמיני ואן בוליון) ו"אהבותיו של פרנזה" — כר-לם סרטים. היסטוריים רבי משתתפים ומ"יצאני תלבשות, שהיו חביבים מאוד על הקהל. תקופה.

סוזי דליר ומעריצים (ברשת הבולשת) ...החקירה נמשכה בעצלתיים...

כולן יחד מסתובבות מסביב למקרה ה"רצה של בריניון הוקן: ז'ני ובעלה ודורה, והולופרנס. בטי גרייבל היא נסיכה איטלי-עתונאים, וכמובן, — אנשי הבולשת. רצה קלוזו להראות לנו את המשטרה בעבודתה, לא כפי שתיארוהו סרטים למאות עד עתה — אלא כפי שהיא פועלת באמת, באפרור-ריתה ה"רצה" ירושה ה"רצה" יוחסים

ישראל, בפרט בשטח הסרט. הפרשנות המדוברת שם אף היא דילטנטית מאד. מוזר ומפליא: מטילים אצלנו יצור סרטים על אנשים, שהם אולי פקידים טובים, אך אין להם מושג על אמנות הסרט ועשייתו. "ליאוונה" ואיזוקי. רושם עצום עושה תערוכת הציור הבין לאומית. 25 ארצות מיוצגות בציור ראי

על צלילים וצללים

סידרת החידושים המוסיקליים נסתיימה, ולהלן מתפרסמים שמותיהם של הזוכים מבין 1732 הפותרים. מספר מפתיע זה של פתרונות, המעיד על המספר הרב של האנשים הנגועים במחלה ששמה "מוסיקה", הניע את יעקב גל, עורך המוסיקה של "העולם הזה", לנצל את המדור הזה הפעם לשם "יודיו ושירת רעים" —

עורך המדור הזה קיבל הרבה מחמאות. יותר מדי מחמאות. אך הוא גם "קיבל על הראש" מקוראים אחדים ובעיקר לאלה יש ברצוני להשיב בכמה מלים. הייתי בוחר אולי בשתיקה (גם כלפי המחמאות וגם כלפי המתקיפים) אלמלא המספר הרב של המכתבים.

נוכר אני באחד הפסוקים מתוך בקורת שכתב ברנד שא הצעיר, שהחל את דרכו, כידוע, כמבקר מוסיקלי. הוא אמר בערך כך: "הלוא יודעתי את החלק העשירי מזה שמיחסים לי קוראי, אולם מצדו יכול אני להרגיעם, כי ידעותי עלות לפחות פי אחד וחצי על ידיעותיהם הם". אני רוצה להשתמש כמובן רק בחלק הראשון של הפסוק הנ"ל. כי אכן מסופקני אם היו בין קוראיו של שא הצעיר כה רבים, שהיו עלולים להתגבר על חידון מוסיקלי כגון זה שלנו. (רבים מבין מאות המשתתפים הצליחו לפתור אותו בשלמות) עד כאן המחמאה לקוראים כנגד המחמאות הלבביות "עורך האלמוני" של המדור הזה.

ועתה למקטרגים והמעירים לסוגיהם. יצחק רון מירושלים, אשר האשים אותי ביחס של בוז כלפי הערכים "הקדושים", כדבריו, במוסיקה, ישמח אולי לדעת, כי כמוהו מעריך אני את הקלסיקונים, הרבות את מוצרט "שלו". אין זאת אומרת, כי מוכן אני תמיד להאזין ליצירותיהם. אם לדבר בשפה צברית, היא שפת מכתבו, הרי ברור, כי לסבתא היה יחס אחר למוסיקה של התקופה ההיא, לא משום שהסבתא היתה חסרת "תרבות" (חשוב נא על "סבתא" כגון קלרה שומן) אלא משום שמאז עברו שנים רבות. נשער נא בנפשנו את "אבא היידן" עושה את דרכו ללונדון באוירון ארבעה מנועי. של "אייר פרנס" מה דעתכם, האם היה כותב או מוסיקה בסגנונו הידוע? מסופקני מאד. (תסמכו על היידן — אלו היה חי בדורנו היה ודאי משתמש בנעימות ג'ז). ומלבד זה — וזה אולי החשוב מכל — "הטוב", "הגדול" וה"אהוב" על מישוהו אלה הם מושגים שונים זה מזה. אחד אהוב את רחמינוף ומסכים כי אין זו מוסיקה "גדולה". והשני שונא את הינדמיט ומסכים כי זוהי מוסיקה "טובה" מאד. וכדי לספק את סקרנותו של הקורא הירושלמי הזה (שהעניק לנו מכתב בן שמונה דפים) כשלעצמי אהיב אני לשמוע את פרוקופייב, ואת וולטון, ואת בריטן, ואת ראול, ואת סטראבינסקי ואת ריכרד שטראוס ואני גם משוכנע, כי כל אלה היו (או הגם) מוסיקאים מצוינים וגדולים. (ולחיים תבון — דרך אגב — גם את הג'ז אנו אוהבים ואף מעריכים, סימן כי שמענו — ועוד איך שמענו — עליו...)

פתרון תשבץ ענק אסי' 35

מאונך:

- 1 מתנגד; 5 ירושלים; 11 זלמן שור;
- 17 ירקרק; 22 נאד; 23 אשמרת; 24 מכאוב; 26 מפלצת; 28 עווז; 30 שי;
- 32 על; 33 הד; 35 סוג; 37 ניל;
- 38 מס; 40 צר; 41 תעלת סומה; 42 צבא; 44 עברו; 45 מיסיטי; 46 לו;
- 47 גו; 48 הב; 50 גור; 51 עמר;
- 52 גמ; 54 מה; 55 עט; 56 הדס;
- 58 תפיחה; 61 אמונה; 63 רמוז; 65 הנביא; 67 רסן; 68 סירונית; 70 רסס;
- 71 אמורא; 73 צי; 74 בר; 76 רבב;
- 77 זאת; 79 שר; 80 חז; 82 ווד;
- 83 בית ארון; 84 רב; 85 ער; 86 ארנוניה; 87 סחו; 88 קל; 90 תם; 91 נכס; 94 עדר; 96 צו; 97 את; 98 יעוד;
- 101 היא; 103 אלחמאי; 106 אא; 108 כביר; 111 טבע; 112 לכהס"ח;
- 113 י"ב; 114 טל; 115 מרימה; 116 גיה; 118 גץ; 123 אחא; 127 בו; 128 עלי באר; 132 חו; 133 דעת; 134 כסית;
- 136 כסית; 138 טרטי; 139 תודה;
- 140 סד; 141 נע; 142 ין; 143 או"מ;
- 144 קדוש; 145 מר; 146 סב; 147 וט; 149 תל; 150 רדיו; 152 תבור;
- 154 נפעלו; 156 שם; 158 אולר; 159 כרתי; 160 אש; 161 וטרן; 163 ון;
- 164 לי; 165 בו; 166 נוה; 167 טרפה;
- 168 תמים; 169 האג; 171 רש; 172 נמהר; 174 שוקת; 177 צנע; 179 כד;
- 181 גז; 183 הגרלה; 186 עדי; 187 הנדסה; 188 נמץ; 189 כפר יעקב; 192 לוי;
- 193 משימה; 195 גב; 196 מן; 197 ספר; 198 ולס; 200 נא; 201 צב;
- 203 הין; 204 דו; 205 רתמה; 206 יג;
- 207 מט; 208 אפסנאות; 209 נהי; 210 הם; 212 כה; 213 רמח; 216 יעה; 218 הר;
- 220 גמ; 221 הברכה; 224 נעם; 226 הזהרו נא; 227 סיב; 229 השאלה;
- 233 רנה; 234 עדנים; 235 אריאל;
- 237 נקב; 239 יד; 241 גג; 242 חן;
- 243 באר; 244 שקם; 246 גר; 247 בן;
- 249 גר; 250 אגריפינה; 251 בעל;
- 253 ילד; 254 אוסטרליה; 255 ון; 256 סו;
- 257 גא; 259 ירח; 261 עי; 263 נת;
- 264 אמ; 265 עול; 267 נמרוד;
- 270 רב סמל; 272 מושבה; 274 אוז;
- 276 רמאן; 277 דרדגלים; 278 הומירוס;
- 279 אברהם; הוספה: 119 דיסקוס.

מאונך:

- 2 תן; 3 נאות מדבר; 4 גד; 5 יש;
- 6 רמה; 7 ורד; 8 שת; 9 ים; 10 מכס;
- 11 זוג; 12 לב; 13 גם; 14 שפן;
- 15 זלל; 16 רץ; 18 רע; 19 קומסומול;
- 20 רז; 21 משחלה; 23 אלמות; 25 אור;
- 27 תמימה; 29 בריטן; 31 יען;
- 32 ענג; 34 נבג; 36 גבר; 39 מסה;
- 40 צפע; 43 אוניברסלי; 44 עמק יזרעאל;
- 48 היסטוריה; 49 בחן; 52 גמר; 53 טוסקניני; 56 הן; 57 סי; 59 פר; 60 עוג;
- 62 נס; 63 רם; 64 זר; 65 היולי;
- 66 אביתר; 68 סב; 69 תא; 71 אריון;
- 72 אחת; 73 צדק; 75 רתם; 76 רנן;
- 78 תאר; 79 שניץ; 81 יום כפורים;
- 85 סתרה; 89 רעב; 92 כא; 93 ג"י;
- 97 די; 99 איד; 99 וט; 100 זע;
- 101 הכנסת הראשונה; 102 אף; 104 חב;
- 105 מט; 106 ארצות הברית; 107 אס;
- אין אני לי מי לי; 109 בג; 110 ישעיהו;
- בן אמוץ; 115 מגבי; 117 הרברט סמואל;
- 119 דון קישוט; 120 יו; 121 קדוש לבנה;
- 122 ועד; 123 אכסדראות; 124 חסד;

אלות. בסך הכל השתתפו בחידון למעלה מ-1700 קוראים וקוראות רובם התייגברו על 15 שאלות ומעלה ואילו קרוב ל-413 התגברו על 17 מתוך עשרים השאלות.

בפרס הראשון (כרטיס מיני לתזמורת הפילהרמונית הישראלית) זכה מרדכי וור שובסקי, מרחוב לוריה מס' 5, תל אביב. בפרס השני (יצירה סימפונית מוקלטת) זכתה עליוה קשתי מרחוב בן יהודה 68, תל-אביב.

בפרס שלישי (תולדות המוסיקה מאת גרדנביץ — אליהו בלוז, נחלת שבעה, ירושלים).

בפרס רביעי (זוג כרטיסים לקונצרט קאמרי במוזיאון) — פנחס האוסקינד, רח' בן יהודה 5, ת"א.

פרס מיוחד, שלא מן המניין ("עליסה בארץ הצלילים" מאת יעקב גל) החליטה המערכת להעניק כמתנה למיכאל קתובס-קי בן ה-13½. מרח' החשמונאים 58, ת"א, שהתגבר על 18 שאלות.

ועתה לשאלה "עדינה" מדוע אין כותבים במדור זה "ביקורת" על קונצרטים. והתשובה: לשם מה? כדי לספק קטעים לאלבומים של המופיעים על הבמה? ולבסוף — הערה על החידון המוסיקלי. כפי שהספיקו לנו לכתוב לאחר שפורסמו התשובות הנכונות בשבוע שעבר, נעשה כאן "מעשה טריק" בסעיפים שכתב פיר (זמרה) ומרי אנטואנט (כאך) "כדי להכ" שיל את הפותרים בודון". עלי להודות כי תחילה היה לנו "מוסר כליות", אולם המספר הרב של התשובות הנכונות הרגיע אותנו. אכן הקוראים התגברו על "החכמות". מכל מקום לא הדגשנו את השם של באך כדי לתת רמז שהמדובר לא ביהוה סבסטיאן. ואילו בשאלה על שכספיר ציינו בכונה את הזמרה, כדי לכוון את הקורא המהיר. מטורגיה אל הקומפוזיציה המוסיקלית...

פרסי החידון המוסיקלי

אנו שמחים להודיע לקוראנו את תוצאות ההגדרה שנערכה השבוע במערכת בין מאות הפותרים, שהתייגברו על כל השאלות.

תשבץ ענק אסי' 38

		6	5		4	3		2	1
10				9			8		7
	13			12			11		
		18		17		16		15	14
			21			20			19
25				24			23		22
	28			27			26		
		31			30			29	
			35		34		33		32
				38			37		36
		41			40			39	
			44			43			42

מאונך:

- 1 שפן מים ממקום גבוה; 3 בגיזה; 5 עובר אורח; 7 חלק מרובה; 8 כניסה; 9 מביא את העננים; 11 נטול רכוש; 12 עזרה; 13 אומה; 14 יהודי, מי שהיה המשנה למלך בהרוד; 17 מקום הלידה; 19 השנה שחלפה; 20 פרי מתוק ועוקצני;
- 21 מבנה ארעי עשוי מענפים; 22 מסמר; 23 כוכב עולה במשך החוץ; 24 ממשפחת הצבאים; 26 אריג עדין; 27 כלי לחתוק מים; 28 אניות; 29 כיצד; 30 יצירה ידועה של קיפלינג; 31 יום מנוחה; 32 מבניו של המלך דוד; 34 האולימפיאדה הישראלית; 36 בוסתן; 37 הבהיר בצבעים; 38 האחראי לכיוון הנסיעה; 39 זר; 40 אש; 41 פרא; 42 האצבע הקטנה; 43 מקום אסוף הבר; 44 חומר בלתי מעובד.

מאונך:

- א"ם; 2 ארוחה; 3 קבוצה בשומרון; 4 מנקודות התייגברו במזרח הרחוק; 6 כטוב; 13

המוות עולה ביקור

גל של התלהבות עברי על ארצות-הב' רית. "הבחורים" הגביצו ל"אדומים" מאק' ארתור, "האיש הגדול ביותר בהיסטוריה" לדעת פקודיו (וכנראה גם לדעת עצמו), סייב מערכה כמעט קלאסית. אולם ההתלהבות התקררה קצת: המטכ"לים האמריקאים הגישו לציבור את החשבון. לפי תכניתם, על המדינה להוציא בכל שנה 50 מיליארד דולאר לצרכי הגנה — אלף מיליארד יותר מתקציבה הרגיל של מדינת יש"ר.

מה אפשר לקנות בכסף זה? ציודו של טירון חדש עולה 337 דולאר. הצבא האמריקאי מוציא 5300 דולאר לשנה (או למעלה מ-100 ל"י לחודש) לקיבוץ מו של כל חייל.

קיומה של אניית-משחית (אחת היחידות ה"קטנות" של הצי) עולה מיליון דולאר לשנה. המפציץ הגדול ביותר (בי-36) מוציא אלף דולאר בכל שעת טיסה. כל טאנק אמריקאי קל שהושמד בקוריאאה עלה למדינה 175,000 דולאר (סכום המספיק לייצר 40 יחידות דיוור בישראל). כל מפציץ מסוג בי-36 עולה 4 מיליון דולאר (מחירו של אלף חדרים בישראל). ציודה של דיביזיית חיל-רגלים עולה 75 מיליון דולאר, ושל דיביזייה משורינת — 200 מיליון דולאר.

פצצה אטומית החפוצה

לפי דעתה של ווינגטון, צפויה סכנה של הפצצה אטומית ל-140 ערים בארצות הברית. הערים: מרכזי תעשייה, מרכזים לייצור מטוסים, ובעיקר — גמלי-מפתח. על ההכנות לקידום פני הפצצה כותב ספרו מונטי גייקובס משיקאגו: —

שלוש פצצות אטום התפוצצו בשיקגו בזעם קטסטרופלי ביום ב'. זהו לפחות מה שקבעו מומחי המשמר האזרחי בתכנית תיהם לדרבן את העיר לאפשרות של התקפה כזאת. הסיפור זכה לפירסום בעל-תנוות אשר, מכל מקום, הוסיפה לפרקים את ההערה "זה פרי הדמיון" לרוחב הטרור. הם לא רצו להסתכן עם אוכלוסייה הערוכה למלחמה מתפשטת שתקיף את העיר.

אנשי המשמר האזרחי העריכו את מספר חללי שלוש הפצצות המשוערות ב-100,000—129,000, בו בזמן שמספר הנפגעים היה 107,000—125,000. צרפו את שני הסכומים ותתקברו למספרם המלא של תושבי תל-אביב, אך אותם נפגעים משוערים היו רק 8% מהמיליונים של שיקגו. אנשי המשמר האזרחי סיררו בדמיונם את העיר. הם אמרו ששתי הפצצות הראשונות הוטלו ע"י מטוס, אך ביתר שאת התלהב דמיונם להתפוצצות השלישית וקלטתיה שה מימי הטרור בישראל כשהובעה הדעה של פצצה האחרונה התפוצצה על הקרקע. הי שלטונות אמרו שהם סבורים כי הפצצה המשוערת השלישית "הוסעה אל העיר או שהורכבה כאן והופעלה עם מנגנון-זמן". הפצצות גרמו לא רק לסגיעות רחבות. הם פעגו בעורקי תחבורה חיוניים — שיקגו היא מרכז מסילות הברזל של המדינה — ופגעו בתחבורה העירונית הפנימית; השמידו את מקורות-המים, הוציאו מכלל שימוש את תחנות השאיבה, והרסו כליל ששה בתי חולים עירוניים.

היראליים המחולט בו התנהלה התקפה נלעגת זו הוא נוגע ללב. יראליים, לפחות, בהודעה לאנשים למה עליהם לצפות במקרה שהעיר תותקף. אך בכל הרשמיות הזאת אין אף רמז לכך שהמשמר האזרחי יופעל כשעת חרום. שום מקלט נגד התקפות אוויר אינו נבנה, ועוד פחות מזה נבנים מרכזי פיגועי בהם ירוכזו נפגעי הפצצה האטומית ואלה אשר ישררו. למעשה, לא יקבלו מיליון הנפגעים בהתקפה המשוערת כל אזהרה. אך אנשי המשמר האזרחי גייסו — ועליהם עוד לפתח כמה אמצעים ל"הדרכת הקהל. וזהו ציטטה ישירה מדו"ח ההתקפה:

"ההתקפה על שיקגו, למרות שלא הייתה בלתי צפויה, באה במהירות הבזק. ב"חצות ליל יום ב', טלפן המושל סטיבנסון לראש העיר קאנאלי שהאינטליגנציה הודיעה לו על פעילות אווירי חשודה בים ובאוויר. ב-5:30 לפנות בוקר, ביום ב', קיבל מרכז ההגנה, א. ג. מולאני, מברק צהוב, רשמי וסודי, על התקפת אווירי. אינפורמציה זו הועברה לאנשי הג.א. ושאר עובדי ההתגוננות, אך לרובם המכריע של מיליוני

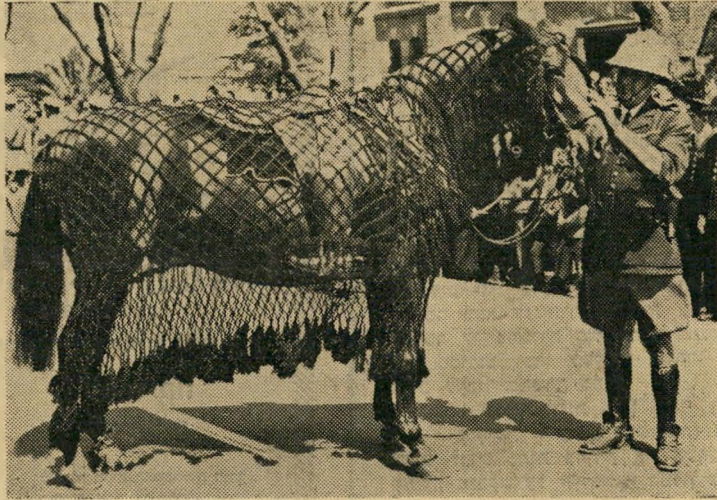
העיר, באו הלהט המסונר, הרעם המחריש אוניים ופגיעתן המרסקת של הפצצות — כרעם משמיים..."

עשר שנים עברו מאז הפצצה בריטניה מהאוויר. לבריטניה היו אמצעי זהירות מ"תוכננים היטב שפעלו רבות בהצלחה ונפגעים, כיבוי דליקות ושמיירת הקשר. לאנשי הג.א. משיקגו לא ניתן סיכוי. הם יגרפו על ידי מסה אנושית מוכת-בהלה במנוסת-פרא ללא מטרה וללא מושג מה לעשות. מה ריאליסטי טי ונפלא הוא לומר לאנשים למה עליהם לצפות, אך נראה הדבר כאילו פגיעתה של

דרכו האחרונה של יאן סמאטס

על הארון מונחים כובעו של המרשל. חגורתו וחרבו

אחריו הארון צועד סוס שחור שמגפיו של המרשל תלויים עליו בכונן הפוך. מנהג הייליים בינלאומי

ההמון מכבה את המרשל שאיחד את עמי אפריקה הדרומית צילומים: 1. ליזמור, שרות "העולם הזה"

פצצה אטומית צריכה להשאר בגדר סוד עד שיישמדו רבע מיליון אנשים. ניו יורק הראתה קצת יותר אחריות. שם הותקנו צופרים במכוניות המשטרה ואמבולנסים היו מוכנים לשעת הצורך. הצופרים נודעו לשמש כאזעקה, במקרה שהעיר תותקף.

עם התפוצצת הפצצה שני אנשי מדע פירסמו חוברת בשם "התקפת אטום מית — מדריך לחיים". המדריך כולל את ההוראות הבאות: בהישמע אזעקה -- כבה את התנורים ואת החשמל. סגור את כל הדלתות והחלונות. סגור את הוילאות. רד למרתף. אם את מרתף — הכנס לאולם מרכזי. כסה את העורף, הראש והזרועות כדי להגן עליהם מפני שברי זכוכית, חום והקרנה. אם נמצא אתה מחוץ לבית — רוקץ אל

המחסה הקרוב ביותר. אם נוהג אתה במ"כ כוננית — העמד אותה ליד המדרכה, השאר את המפתח במכונית כדי שאפשר יהיה להיזרה, רוקץ למחסה.

אם לא היתה אזעקה, והפצצה מתפוצצת — פנה עורף להתפוצצות, שכב על כנף, עצום את עיניך, כסה את הראש והזרועות כדי להגן עליהם מפני כויות, אם נמצא אתה מחוץ לבית — התקרב אל בית או עץ, להגנה מפני אבנים. בבית — שכב מתחת למטה או שולחן.

אחרי הישמע קול הארבעה — אם תר-

מקציב לחיילים קרביים בקבוק אחד של בירה (3,2% כוהל) ליום. "מרעילים את בנינו באופיום" הרעימו הגברות. מיניסטריון הצבא התעצבן וציווה על מאקארטור להפסיק את ההקצבה.

הפקודה עוררה תרועת-מחאה עצומה מפי כל אוהבי-הבירה באמריקה. חברי קונגרס דינגל צעק שתוצאת ההחלטה תהיה "מוות בטוח לאלפי חיילים". במקום הבירה, שהוא "משקה מועיל ומזין", יאלי-צו החיילים המסכנים לשתות מים קוריאיים שהם נגועים בטיפוס וחולירע והגם "מסורכנים יותר מכדורי האויב".

דינגל לא שקט על שמדיו. הוא הגיש לקונגרס הצעת-החוק שתכריח את הממ"כ שלה לתת לחייליה את מנת הבירה. בעל-בית-חרושת מפורסם לבירה הציע לשר-הבטחון מתנה של 600.000 בקבוקי בירה חינם.

אויבי הבירה נערכו להתקפה נגדית מוחצת. נשיאת האגוד למלחמה בשכרות הסבירה לציבור שהחיילים הקרביים מתגוללים שיכורים בעפר, קרבן קל לאויב האכזרי. היא גילתה שקיימת מזימה שחורה של בעלי בתי-החרושת לבירה וראשי הממשלה שמטרתה לשכר את החיילים ה"אמיצים. מלבד זאת הציעה לחקור את מצב האסקימוסים באלסקה, ששכרותם המתמת "מוזינה פלישה סובייטית".

הפוליטיקאים במשרד הבטחון היו אובדי-די-עצות. אם יתנו את הבירה יאבדו את קולותיהן של הגברות, אם יסרבו לתיתו ישניאו על עצמם את אוהדי הבירה. הם מצאו מוצא: מאקארטור אחראי לכל, יש לפנות אליו.

המצביא הזקן, שהיה שקוע בהכנת התכניות לנחיתה ההיסטורית, נאלץ להתפנות למאבק הבירה. הוא מצא פשרה: חיילים קרביים יקבלו שוב את הבירה ש"להם חינם, שועלי העורף יצטרכו לקנותה בכסף. מלבד זאת יוצעו מייסודה לכל דור רש.

צרותיו של הפאנדיט

כשמת גאנדי, הקדוש הפיקח שניצח את האנגלים בנשק הבלתי-משכנע של צום ואי-אלמות, ירדה אדרתו על שכמו של תלמידו מתנגדו נמוך-הקומה ועדין-העינים, הפאנדיט (חכם) גיאלדאר ניהרו. הפאנדיט הוא חניך אוקספורד, דוגל בתרבות ובתעשייה. נדמה היה שגישתו תורבן את הודו בדרכה החדשה.

לפני שבועות אחדים נתברר, פתאום, כי אין שלטונו של הפאנדיט כה יציב. קם לו מתחרה רציני בדמותו של זקן בן 68 הנושא את השם היפה ראג'ישי ("מלך הקדושים") פורושוטאמאס טאנון, בעל זקן וקרחת מתפשטת.

"מלך הקדושים" ירד על ועידתה השנתית של 56' למפלגת הקונגרס (מפלגת גאנדי שחוללה את המהפכה "הטהורה מרם" ושולטת שלטון כמעט מוחלט בהודו). הוא מיגר את כל המועמדים של ניהרו, ראש הממשלה, ונבחר בתרועת-צהלה לנשיא המפלגה.

נגד כפון ויין. הנשיא הקדוש עולה אפילו על גאנדי המנוח שנאטו לתעשייה. הוא מסרב לאכול סוכר המיוצר בבתי-חרושת, ואוכל גם סוכר גם מתוצרת ביתית. הוא סבור שעל כל היהודים להתנגד, כמוהו, לייג'ן לסיגריות ולאכילת בשר. הוא מתנגד גם לסכונן, בהאמינו שדי לשפוש את הגוף במים. הוא הכריז בפומבי ש"ירידת הבריאות הציבורית נגרמה ע"י הוריקות נגד האבעבועות" וסרב להשתתף בחג דתי שנודע לו שכל עולי-הרגל נדרשים לקבל זריקות נגד חולירע. מכיון שהי החיות קדושים הם, אין הקדוש נועל נעלי עור, אלא נעלי-גומי בלבד.

המאבק המכריע בין ניהרו וטאנון נערך על שאלת-השאלות של הודו: היחס ל"מיעוט המוסלמי במדינה. ניהרו טוען שהודו היא מדינה משותפת להינדואים ולמוסלמים. טאנון מכריז שהודו היא מדינה הינדואית טהורה, ושאינן בה מקום למוסלמים.

בהצבעה הסופית על קו הקונגרס הגיעה התרגשות של ניהרו לשיא. בקול שנעצר מדי פעם מרוב התרגשות העמיד אולטימטום: או שוקונגרס יחליט לתת יחס הגון למוסלמים, או שהוא (ניהרו) יסתלק מתפקידו.

הפאנדיט ניצח. החלטתו נתקבלה, ואף "מלך הקדושים" האיהב פרות והשונא מוסלמים נאלץ להסכים לה.

המאבק על הבירה

בה בשעה שסערת-הקרבנות בקוריאאה הגיעה לשיאה התחוללה בווינגטון סערה רועשת שניה. לגברות הנכבדות המנהלות את המערכה נגד האלכוהול נודע כי הצבא

תראבי

אופיר - בת נפטון בהשתת. אסתר ויליאמס, רד סקלטון (3) אסתר - אבות ובנים (2) מנדלור - אישם באירופה (4) אוריון - רבינור עם דני קי (2) חיפה ארמון - סליחה, טעות במספר אורה בצל כוכבי - עם אינגריד ברגמן

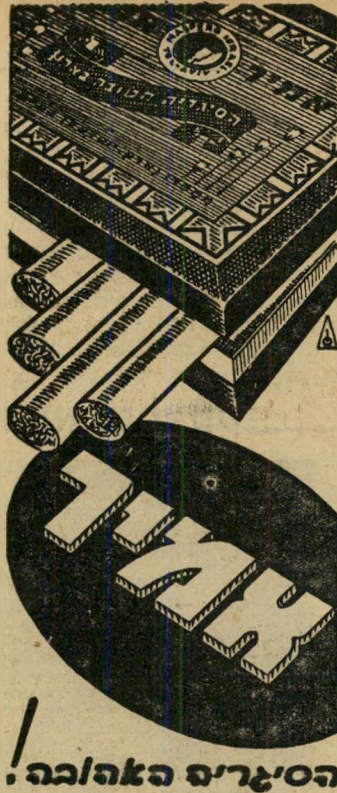
ללמוד לרקוד?

הנס-גוט

רק אצל שיעורים מיוחדים, פרטיים ובקבוצות תל-אביב, רח' בן יהודה 64

תקליטים גרמופונים

קניה מכירה חילוף אברהמיסון רח' בן יהודה 9

הסיגרים באהבה!

מבצעי אלופים

ינאל ירון, שה'אקונומיסט' הלונדוני רב ההשפעה מתאר כ - ירון - לפניו סוקני, רביאלוף - מייגור-גירל - ינאל, מוסמך למדעי הרוח, איש צבא ישראלי וארכיאולוג, בן 33, חניך האוניברסיטה העברית, ראש לשכת התכנון של ארגון ההגנה, 1947 - קצין המבצעים הראשי צה"ל, 1948 - רמטכ"ל, צה"ל, 1949 - פשט את מדוי ועמד בסבלנות רבה בקצה התור לקולנוע מוגרבי עד שהכיר אותו אחד החיילים והציע לו לקנות כרטיס מחוץ לתור.

למחרת חזר הרמטכ"ל מיום חופשתו לדיון בפרטי התמרון הארצי של הצה"ל העומד להערך לבדיקת מבנה הצבא ועתה דותיו.

ינאל אלון, מפקד הפלמ"ח ומ"ש חקר הנגב, גבה המצח ורחב הפנים, הצעיר בן 32 יליד כפר תבור, סרגיסט הנוטרים שהפך מ"ש פקד חזית, מצביא עטור הילת נצחור נות, סטה בנואם ברכה שנשא בכ"י נוס מפי"ם בברית" ניה מקוה הרשמי של מפלגתו.

אלון השוהה בלונדון הערפילית לרגל למודיו (מדעי החברה וכלכלה) נשא נאום ציוני "מערבי" טהור.

אין הוא הפורש הראשון במשפחתו. אחיו, מרדכי, יו"ר המועצה המקומית בנימינה, ארגן יחד עם ערלי זיבובינסקי ואליהו (אילושקה) לנקין (המפקד בנימין של "אלטלנה") את ההעפלה הרוויזיוניסטית.

אלוף משה (מ"ג מכתבים) "מערכות צפון" כרמל פועל דפוס בתל-אביב בימי עלומיו, כובש חיפה ומשחרר הג' ליל, ש"התפטר" מתפקידו בגלל נטיותיו המפלגתיות החליט (בגיל 44 ללמוד בארץ ניבסטיה בירושלים. מקצועותיו יהיו היסטוריה ואנגלית וחברותו לספסל הלמודים יהיו ברבם בני 17-18. האלוף לשעבר מצא לו חדר ברחביה בירושלים שנמסר לו כתמורה על חזרו בתל-אביב ע"י סטודנט (סרן לשעבר) שקרר לתל-אביב לעבוד במשרד החוק.

כשכא האלוף לגינת מלון "עדן" (דרגה ה' - מוסיקה, ריקודים ומשקאות) בירושלים לבוש כחנת צחורה אך אינו עונב עניבה, נתבקש על ידי מלצר המלון לעזוב את המקום. אין לבוא ל"עדן" אלא בחליפה ועניבה.

סגן אלוף בן, שנחפרסם כאשר שהה במבצע "עין" ארבעה ימים בכור מים חרב בשטח שעבר מיד המצרים ליד הישראליים פעמים מספר, ושארף הוא לא להתברר במקום "מעודן" פחות.

הרב שלמה גורן (צ"ק), 32, ממוסקה, בעל מצח אציל וזקן שחרחר, אלוף משנה ורב צבאי ראשי לכוחותיה המזויינים של ישראל, רב עילוי שהיה מועמד לכס הרבנות של תל-אביב וזנח את ישיבתו להיות נוטר במאורעות תרצ"ו - ולקח חלק בכיבוש קסטון ומלחה שבירושלים - השיג הישג נוסף: בתחילת החודש חילק את הטססים הראשונים של התנין שהודפס במיוחד לחיילי הצה"ל באותיות גדולות על נייר דק, בפורמט קטן ובכריכה גמישה.

אנשי השמאל התרעמו על בובות הד' חיונים שבהדפסת מהדורה מיוחדת של התנין ולאחר עיון שני דרשו לברר, לפחות, במי האשם שההדפסה רעה כל כך, קשה לקריאה וירודה ברמתה.

עסקי מדינה

מנחם (המרד"י) ביגין, יו"ר תנועת החרות מוסדו של אצ"ל, עורך הדין והעיתונאי שהיה למצביא מחתרת וראש ארץ פוויציה קיצונית, המבלה את שעותיו הפנויות במשחק השאח, נתפנה לטקס ההקמת המסורתית בשכונת הדרום של תל-אביב.

ביגין, בעל המבט החודר, והבלורית קלושת השערי, שילהב, כשהוא מיוזע מרתת חת דבריו, את קהל האלפים שבצבא עליו. "ברית אלהים תחול על ראשכם" ברכם, וכשירד ממדרגות הבית נשאוהו על כפיים למכוניתו.

אף ישראל רוקח, ראש העיר בן 54, מהנדס הישמל שהפך עסקן ציבורי והיה חבר מועצת עיריית תל-אביב בשש מועצות היה החל מהראשון בשנת 1922; קצין מסדר האמ" פריה הבריטית ש' נכלא 37 יום בלטרון

ב' בקיץ 1947 (מעצר ראשי העיריית) היה אף הוא בין הקרואים לטקס השיחה ומחולות העם שנערך לאור זרקורים, כשב' ראש המתפללים צועדת תזמורת בוכרית שמנגינה לבושים בגדי פאר ולצדיהם נוש' אי לפידים.

מעל מרפסת אחד הבתים נשא ישראל רוקח, שחזר לפני ימים מספר מביקור באילת (מקום שקבוצת חיילים חסרת כר' טיסים פלשה למטוס וכמעט והשירתה באילת) את דבריו - "הייתי באילת והש' קפתי לעבר הר סיני (בהסתיעו), כנראה בכושר ראייה מעולה ביותר) - מקום מתן תורה."

שמואל מיקוניס, גבה המצח, עב האף, ובעל המבט הבודק, מזכירה הכללי של מק"י הצעקנית, חזר מעבר למסך הברזל - אחר שהייה ממושכת שהוקדשה בחלקה להשמעה אנטי-ציונית וברובה, כנראה, ל' אילוף נוסף בתורת המהפכה.

נציגי העתונאים הקומוניסטיים הקיקיירי ניים שבאו לקבל פניו בשדה התעופה לוד בישרו לקוראיהם, למחרת, שמזכיר המפי' למה חזר לאחר הבראה (ממה?) ממושכת ברומניה ופולין.

חבר הכנסת זכריה גלוסקא יליד תימן שעלה ארצה בגיל 11, שנתנסה בכל עבודה (מעשיית סוכריות עד לחקל' אות) ונעשה בעל תעשיית ריבה מענבים, ביחד לאבני מלט, ויצואן של פרי הדר יוסד, לבסוף, בשנת 1922, את התאחדות התמימים בא"י והמשמש נציגה בכנסת, וה' ממלא תפקידו זה בבילוי רוב זמנו בארה"ב ובגיוס דעת קהל נגד "דיכוי גזעי של התמימים" - חזר ארצה להיות נוכח בס' תיחת שנת הכנסת החדשה.

עם התקרב מועד הגשת רשימת המוע' מדים לבחירות העיריית החלו שמועות חסרות בסיס מהלכות ברבים, אחת מהן:

הצעת מועמדות ראש העיר לגרשון אגרון (ס"ק), ראש שירותי המודיעין של המדינה, יליד אוקראינה בן ה-57, מעמיק המבט, רחב המצח והרומה בצורתו החיצונית לשחקן אדוארד ג' רוי' בינסון, איש הגודו העברי והניח אוניברסי' סת פילדליפה שהיה, בין היתר, שליח ה' הסדרות הציונית בהונגולו, ממקורבני ראש הממשלה ועורך היומן האנגלי גדול התפוצה ורב ההשפעה בשעתו, - "ג'רוס' לם (פלסטיין) פוסט".

בסוף השבוע היה בטוח כמעט, כי יצחק בן צבלי, בן ה-67 ובעל קחי הפנים החדים תניך אוניברסיטה בקושטא יו"ר הוועד הלאומי ב' משך 17 שנה וחבר מו' עצת עיריית ירושלים, למקוטעין, במשך 25 השנים האחרונות, יע' זוב את צריפו ברחבי ית ויעבור לבית העי' רייה.

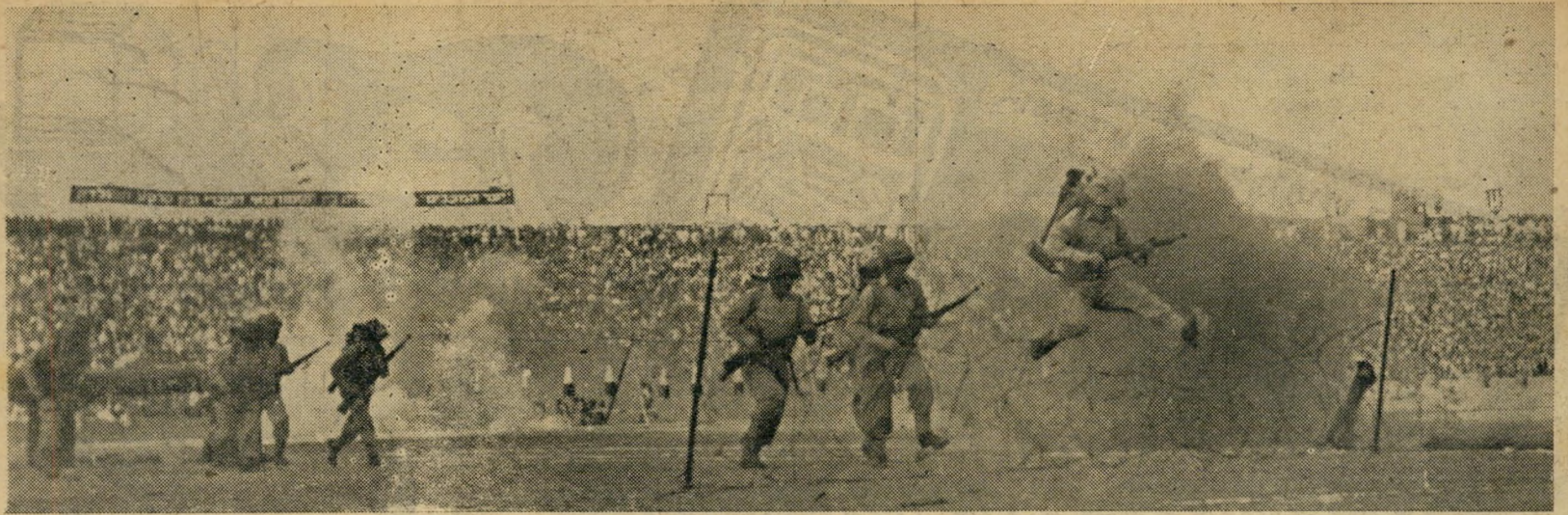
כתובת המערכה וההנהלה: תל-אביב, רחוב' לילנבלום 12, טל. 66785 ת. ד. 136 / האחראי: מידד שיף / העורך: אורי אבנרי / המוליים: אברהם גורדון ושלום כהן / דפוס: מ. שהם, תל-אביב, רחוב פינ 6, טל' 2239 / גלופות: צינור גרסה "ארץ-ישראלית" בע"מ / ההפצה: דוד טופל ובניו.

Advertisement for TWA (Trans World Airline) featuring an illustration of a TWA airplane and a woman in uniform. Text includes: 'בגלל השרות המהיר והאחראי. יותר מ-1 מיליון אנשים בשנה נוסעים ב-TWA', 'מטוסי ט.ו.א. עם צוות אמריקאי, נושאים אותך באזור מזג האוויר הנוח במהירות של 300 מיל לשעה.', 'תוכל להתעכב בכל מקום שתרצה ללא תשלום נוסף.', 'לאמריקה לאיטליה', 'הנר יכול לסמור על TWA TRANS WORLD AIRLINE ארה"ב • ארופה • אמריקה • אסיה', 'להזמנת מקום התקשר עם טוכן הנטיעה שלך או טלפן 5788. ט.ו.א. תל אביב 5788.'

Advertisement for 'פארנות' (Paranot) featuring the text: 'נלמדת בקלות מפליאה על ידי מליונים אנשים בכל הארצות וברוב השפות לפי שיטת "גר" הפשוטה! שבוע הבא יפתחו קורסים חדשים לפארנות עברית ואנגלית לפי שיטה נפלאה זו הנהוגה והמתקבלת ברצון במוסדות פרטיים צבוריים וממשלתיים כאחד. בהנהלת י"ר ח. המפינסקי. מחבר הקצרונו הסבריה לפי שיטה זו. תרשמו מיד - והכשתם לעצמכם מקום בכיתה! חיפה: (ימים א' ו') אצל מר קמפינסקי, רחוב סבונר 19. תל-אביב: (ימים ב' ג') מלון "אירופה", רח' אלנבי 42, טל' 2913. ירושלים (ימים ד' ה') מלון "ויטא", רח' המלך דוד 21, טל' 2515. ה ה צ ל ח ה מ ז כ ט ה ת !'

Advertisement for 'אנגלית' (English) featuring the text: 'למדו אנגלית מהר וטוב בבית הספר לשפות "קדימה" רח' בן-יהודה 74 בהדרכת מורים מדופלמים מאנגליה ביום ב' 16 לאוקטובר בשעה 8 בערב נפתח קורס חדש למתחילים. הודעה לתלמידים ולהוריהם ב' 15 לאוקטובר נפתחים אצלנו קורסים באנגלית לתלמידי כתות ז' ח' של בתי ספר עממיים וכתות ה' ו' של בתי ספר תיכוניים לשב' ביסוס ידיעותיהם ושיפור לשונם. פרטים והרשמה: כל יום (חוץ מיום ששי), משעה 9-12 בצהריים, 4-8 בערב (גם לקורסים הקיימים בעברית ואנגלית למתחילים ולמתקדמים).

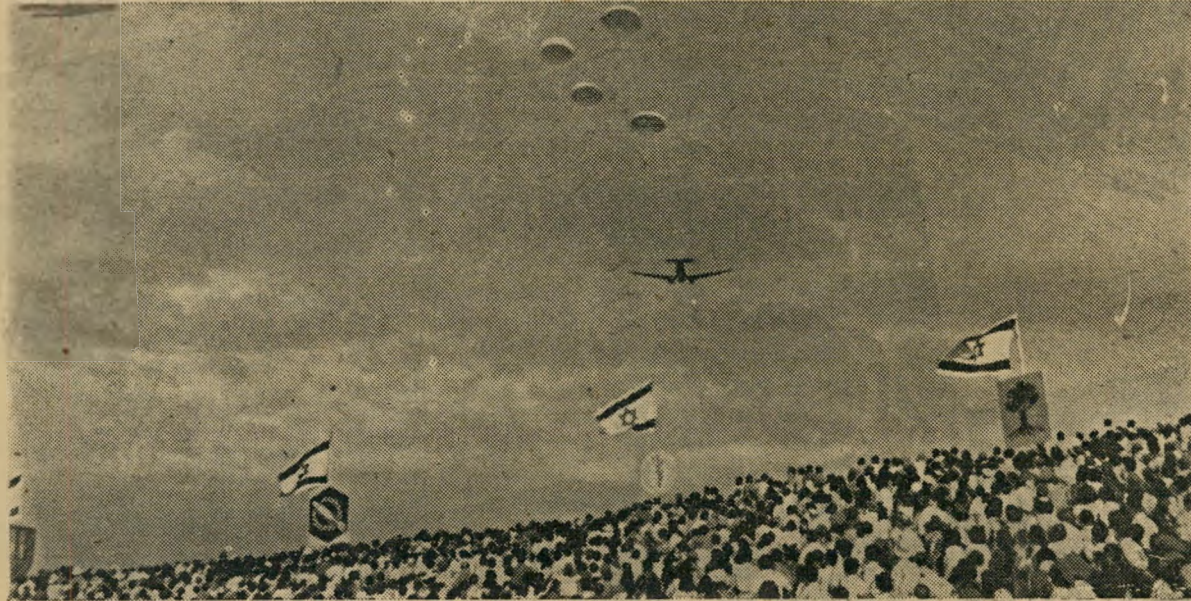

הידיהרגלים מסתער, בתנאי קרב — מוקש סרק מתפוצץ מתחת לרגלי החייל הקופץ על גדר התיל (ימין) תחת "אש" מכונות ירייה

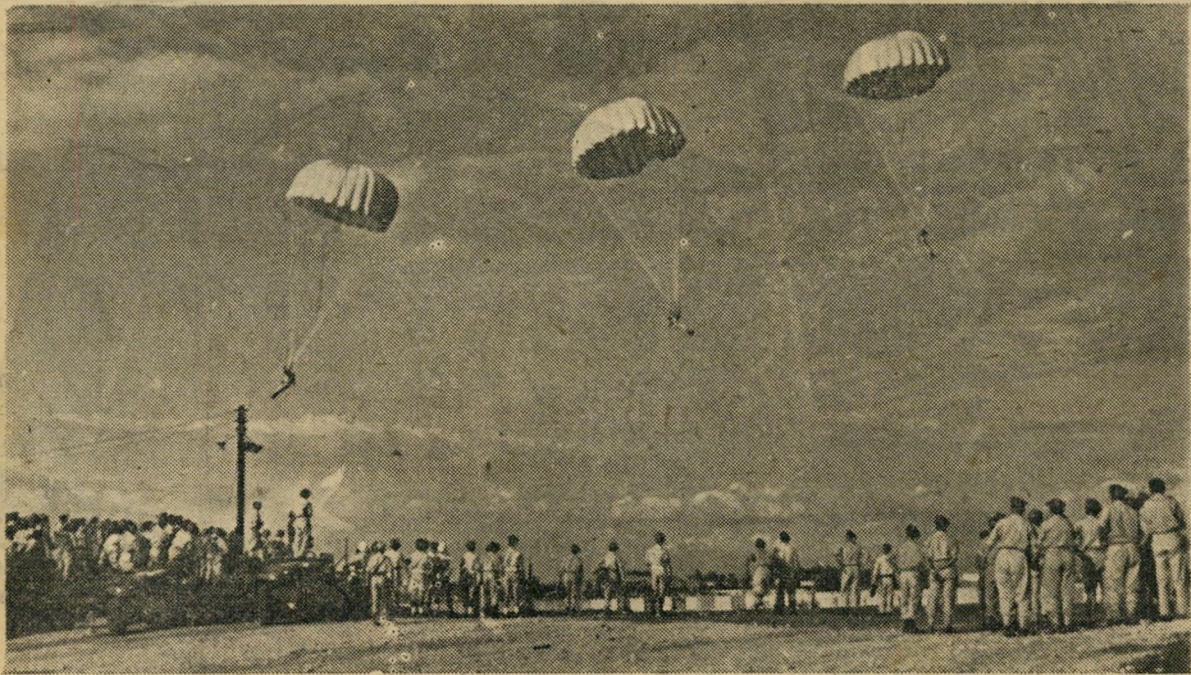
המכביה ננעלה

במשך שבועיים התמודדו ספורטאים דוברי 14 שפות על תוארי "האולימפיאדה היהודית". בראש לוח הזוכים עומדת משיחת ישראל במספר נקודותיה. אולם אם לקבוע את הסדר לפי כושר הביצוע הספורטיבי, הרי מגיע מקום ראשון למשלחת ארה"ב או דרום-אפריקה, שהשיגו את רוב השיאים בתחרויות.

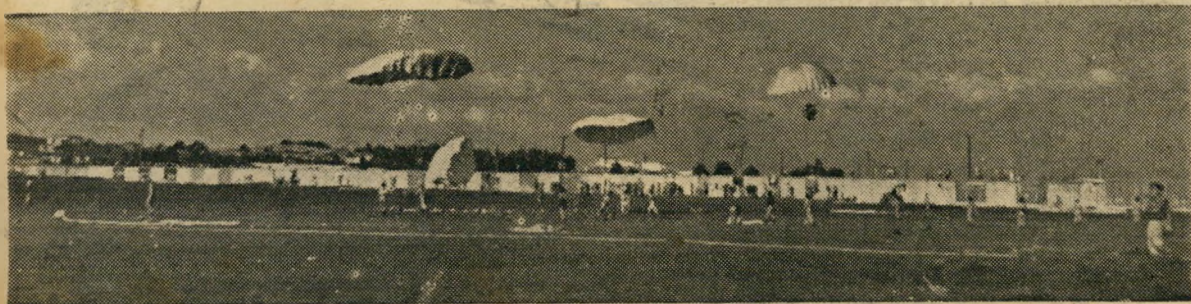
בדרך כלל צלעה ישראל אחרי הקבוצות המבקרות, ורק פה ושם הראתה רמה נאה. הסיבה העיקרית נובעת לא מחוסר האימון בלבד, אלא מעצם צורת החיים בארצות השונות ובישראל.

קפצנו — 50 בחורים ונערה אחת קפצו מן המסוסים — ובאותה שעה קפץ צלמנו מתיבת הצלמים —

צנחנו — הבחורים עודם "תלויים באויר" — אך צלמנו כבר נמצא במגרש הצניחה, מוכן לצלם מקרוב —

הגענו — רגליהם נגעו בקרקע — אך רגלי צלמנו פרחו באויר, ארבעה מ.צ. תפסוהו והשליכוהו לתוך ים הקהל...

לא כל ספורטאי יהודי שיכול היה להתחרות ב"מכביה" הגיע, ומעשה בשני ספורטאים יהודיים, שרצו להעביר את "מכביה" וגשלו.

בארץ הדימוקרטית העממית פילניה לא קל לקבל היתר יציאה. חיכו שני יהודים לרשיון עלייה לארץ ותשובה אין. כשהוכרו על מרוץ אופניים חרי"ה (פיוג'ר) — פרג (צ'כוסלובקיה) ניצנץ רעיון גאוני במוחותיהם וממח" שבה — למעשה.

בבסיבוב הרביעי כשפלוגת המזרחים התקרבו לגבול הפולני, ה"פיוג'ר" בראש המרוץ שני "לידרים" שי קידמו את שאר חבריהם בכמה קילומטרים. מברקים עפו לשתי הברירות ביחד מתוך ציון ההישג הספורטיבי. לתמהון מארגני תחנת הביניים בע"י יורה קטנה בצ'כוסלובקיה, בה חתך ארוחה קלה למשתתפים במרוץ, לא נעצרו ה"לידרים" ודברו על "סיסי הברזל" שלהם כחץ מקשת. תמהונם גבר עוד יותר, כשה"אוסט דרים" במרוץ נשאו על כתניהם את איתם המספרים של ה"לידרים" ובכלל בסדר כום נתברר שישנם 2 מתחרים עודפים. לעניין התערב משרד הסחון הפנימי ושני הצעירים, לאחר חיפוש, נעצרו לפני המכביה בישראל, לא שיכ" נעו את שטרן המשטרה הפוליטית — וכעת מרצים הם את עונותיהם בבית הסוהר... אשמת הברחת גבול — בבית הסוהר...

בה בשעה שבאמריקה ושאר הארצות האנגלו-סאכסיות תופס הספורט מקום חיוני בתכנית בתי הספר, קשה למצוא בישראל בית-ספר אחד המדגיש את הצד הספורטיבי כראוי.

חסרים מגרשים, חסרים מכשירים, חסרי מדריכים שיכשירו את הנוער לפעילות ספורטיבית רחבה. וקשה לבחור מכונות להתעניין ולהשתתף בכל פעולה ספורטיבית אחרי גיל בית-הספר העממי, כשהוא טרוד בכל מיני שאלות אחרות.

וכאן שורש החולשה הישראלית בשדה הספורט. מנסים — ולא בחריצות — לאמן ספורטאים, זאילו לאמיתו של דבר חייב הספורט להיות הרגל, וצריך לחנוך לספורט.

